Politika
3 Ağustos 1977 Çarşamba
SAVAŞSIZ SÖMÜRÜSÜZ BİR DÜNYA İÇİN

2 MC' ye karşı demokrasi savaşımında Türk-İş ve CHP ne yapacak?

Türk-İş için karar günü: 9 Ağustos

Türk İş İcra Kurulu' nun dünkü toplantısında genel grevden yana olan kanat ağır bastı ve Yönetim Kurulunun 9 Ağustosta toplanması kararlaştırıldı

ANKARA (İSTA)

Türk İş İcra Kurulu "Genel Grev" önerisini ve DİSK' in demokrasi için güç ve eylem birliği çağrısını görüşmek üzere dün toplandı. Toplantıda Halil Tunç ve Ömer Ergül, konuyu görüşmek üzere Türk-İş Yönetim Kurulu'nun 9 Ağustos günü toplantıya çağrılmasını önerdiler. Etem Ezgü ve Kaya Özdemir öneriye karşı çıktılar ve İcra Kurulunun konuyu görüşmeye yetkili olduğunu belirtip, genel grev önerisinin de DİSK'in çağrısının da reddedilmesini istediler. Genel Sekreter Sadık Şide ise çekimser kaldı. Oylamada bir çekimsere karşı iki kabul iki red oyu çıktı. Tunç Genel Başkan olduğu için oyu iki oy sayılarak Türk-İş Yönetim Kurulu'nun 9 Ağustos'ta toplantıya çağrılması kararlaştırıldı.

Türk-İş çevrelerinden edinilen bilgiye göre "DİSK çağrısına" ve aynı bütünlükte ele alınması gereken "Genel Grev" girişimine ilişkin konularda Türk-İş Yönetim Kurulunda olumlu tutum izleyecek olan sosyal demokrat sendikacılar şimdilik ağır basıyor.

● Haberi orta sayfada

IZLENIMLER

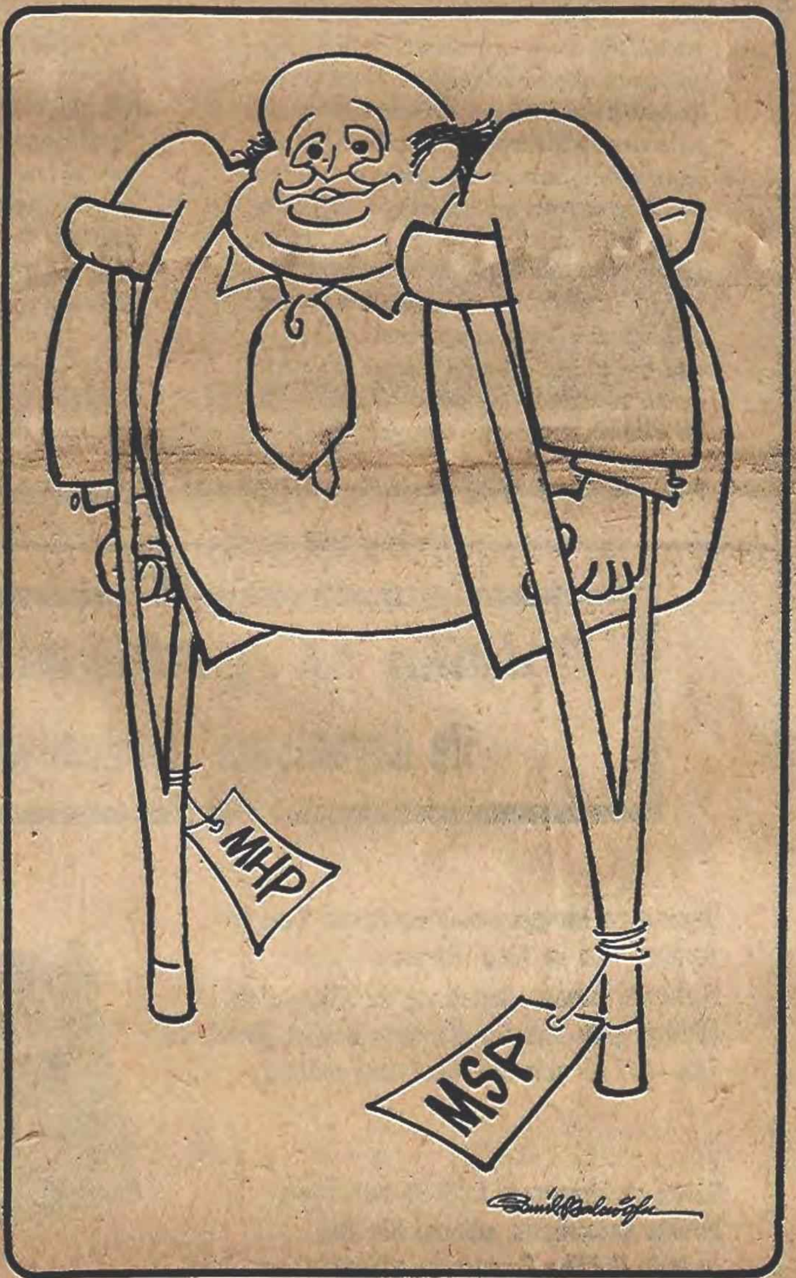
Tunç' a uzatılan el

Süleyman COŞKUN

ORTA SAYFADA

CHP Lideri, partili parlamenterlerle yaptığı toplantı da yurt ve parti sorunlarını görüştü.....

Bıçakçı "Genel grevin amacı CHP-AP koalisyonunu gerçekleştirmek olamaz"

ANKARA - (İSTA)

DİSK'e bağlı Ağaç Sanayi İşçileri Sendikası (ASİS) Genel Başkanı Cenan Bıçakçı "yapılacak genel grevin amacı CHP-AP koalisyonunu gerçekleştirmek için olamaz. Genel grev, yasama özgürlüğünü ortadan kaldıran, halkımıza kan kusturan MC' den hesap sormak için yapılmalıdır" demiştir.

CHP' li milletvekilleri, Ecevit' ten demokratik güç ve eylem birliğine kayıtsız kalınmamasını istediler

Ecevit CHP' li parlamenterlerle görüşmeye başladı. Genel Merkez' in tutumu eleştirildi ve parti içi demokrasinin yerleşmesi önerildi

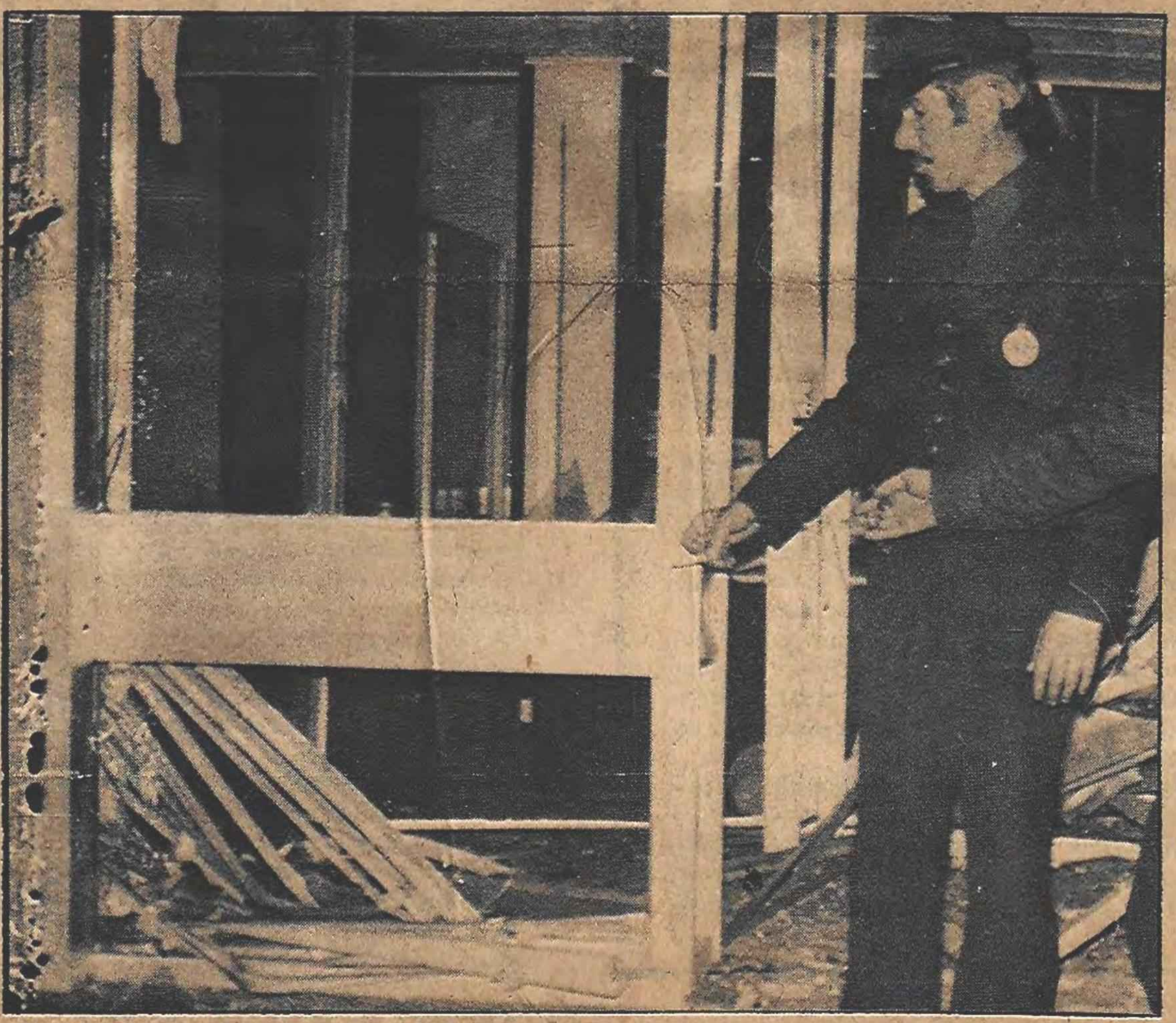
HABER MERKEZİ

CHP Genel Başkanı Bülent Ecevit, partili parlamenterlerle evinde on bir kişilik gruplar halinde görüşmeye başladı. Ecevit' in bu görüşmelerde milletvekili ve senatörlerin parti ve ülke sorunlarına ilişkin görüşlerini saptadığı bildiriliyor. Bu arada birçok milletvekilinin Ecevit' e DİSK'in "Ulusal Demokratik Cephe çağrısı" ve Türk-İş'in "Genel Grev" önerisi ile ilgili olarak CHP'nin kayıtsız kalmamasını istedikleri ve CHP'nin demokrasi savaşımında üstüne düşen görevi yerine getirmesi gerektiğini savundukları öğrenildi.

Aynı saatlerde, birçok milletvekilinin Ecevit'e şikayet ettiği CHP Genel Merkez kadrosunun, parti merkezinde CHP İl Temsilcileri ile toplantılar yaptığı dikkati çekti.

● Haberi orta sayfada

SALDIRILAR... BOMBALAMALAR...

2. MC güvenoyu alınca faşistler ve kışkırtıcı ajanlar hemen faaliyete geçti. Dün akşam İstanbul'da 11 yere patlayıcı madde atıldı.

UDC'YE KATILIMLAR

İSTANBUL' DAKİ 24 DEMOKRATİK ÖRGÜT 2.MC' YE KARŞI EYLEM BİRLİĞİ YAPACAK

- SDP: CHP demokrasi cephesinin kurulması için harekete geçmeli
- CHP Çerkeş örgütü ilerici ve yurtseverlerin birleşmesini istedi
- SGB: Kalıcı ve sürekli güçbirliği oluşturulmalı

2.MC Hükümetinin güvenoyu almasından sonra, demokratik kuruluşlar yaptıkları toplantılar sonucu birlikte eylem kararı aldılar. İstanbul'da 24 demokratik kuruluş dün toplanarak DİSK'in Ulusal Demokratik Cephe çağırısına uyacaklarını belirtti.

● Haberi orta sayfada

Akgün Erbakan' ın dosyası Savcılığa gönderildi

ANKARA-(THA)

MSP Genel Başkanı, Başbakan Yardımcısı Necmettin Erbakan'ın devlet memurlarına yakınlığını belirterek kendisine maddi çıkar temin ettiği gerekçesiyle Adliyeye verilen kardeşi Akgün Erbakan'ın dosyası Denizli Cumhuriyet Savcılığına gönderilmiştir.

Edinilen bilgiye göre, Ankara C. Savcı Yardımcılarından Hasan Bıyıklı, olaya ilişkin incelemelerini tamamlamış ve iddianameyi hazırlayarak Savcılığa teslim etmiştir.

Almanya' dan tarih dersleri

Hitler Almanyasının nasıl oluşturulduğunu bugünlerde bir kez daha hatırlamakta yarar vardır. Herkesin tarih kitaplarına yeniden başvurması dönem Almanyasındaki hikayeyi tüm siyasal güçlerin, sınıfsal güçlerin ve başoyuncuların açısından yeniden gözden geçirmesi hayli öğretici olacaktır.

II. Dünya savaşı sonrasının tüm faşist özlemcileri ve girişimleri, kendi prototiplerini Hitler nazizminin doğuşunda ve yükselişinde bulmuşlardır. Üstelik, faşizmin tehlikeye dönüşmesini sağlayan koşullar ister 1920'lerin ve 1930'ların Almanya'sında olsun ister çağımızın toplumlarında, birbiriyle ilginç bir benzeyiş içindedir.

Hitler ve faşizminin yükselişinde, faşistler, çok açık bir strateji izlemişlerdir: Alman sermayedarına bekçilik etmek işleviyle ortaya çıkıp mali kaynaklarını buradan sağlamak, komünist düşmanlığının bayraktarlığını üstlenerek aynı sermayenin desteğini sürekli kılmak, sosyalist sloganlardan kopya ettikleri kimi kavramı yoksul yığınları tutabilmek için ala-bildiğine kullanmak, şoven ve aşırı milliyetçi tezleri ordu içine yayılmak için ustalıkla kullanıp çok sayıda subayı etki altında bulundurmak, Alman sosyal-demokratlarını pasifize etmek ve onların pasifliğinden yararlanmak, Alman solunun içinde bocaladığı kavgaları tahrik etmek, üst düzeydeki devlet bürokrasisinin işbirliğini sağlamak, vurucu dehşet örgütleriyle halk kitlelerini yıldırıp korkutmak.

Hitler ve nazizm, kendi açılarından doğru olan bu stratejiyi saptayıp uygulayabildikleri için başarılı oldular. Hitler'den yana olmayan güçler ise kendi pasifizmlerinin, "...belki bana dokunmaz" düşüncelerinin esiri bulunduklarından, Hitler iktidarını kolaylaştırdılar. Sonunda, nazizmin ateşinde sadece halk

(Devamı say.4 sü.1'de)

İsmail Cem

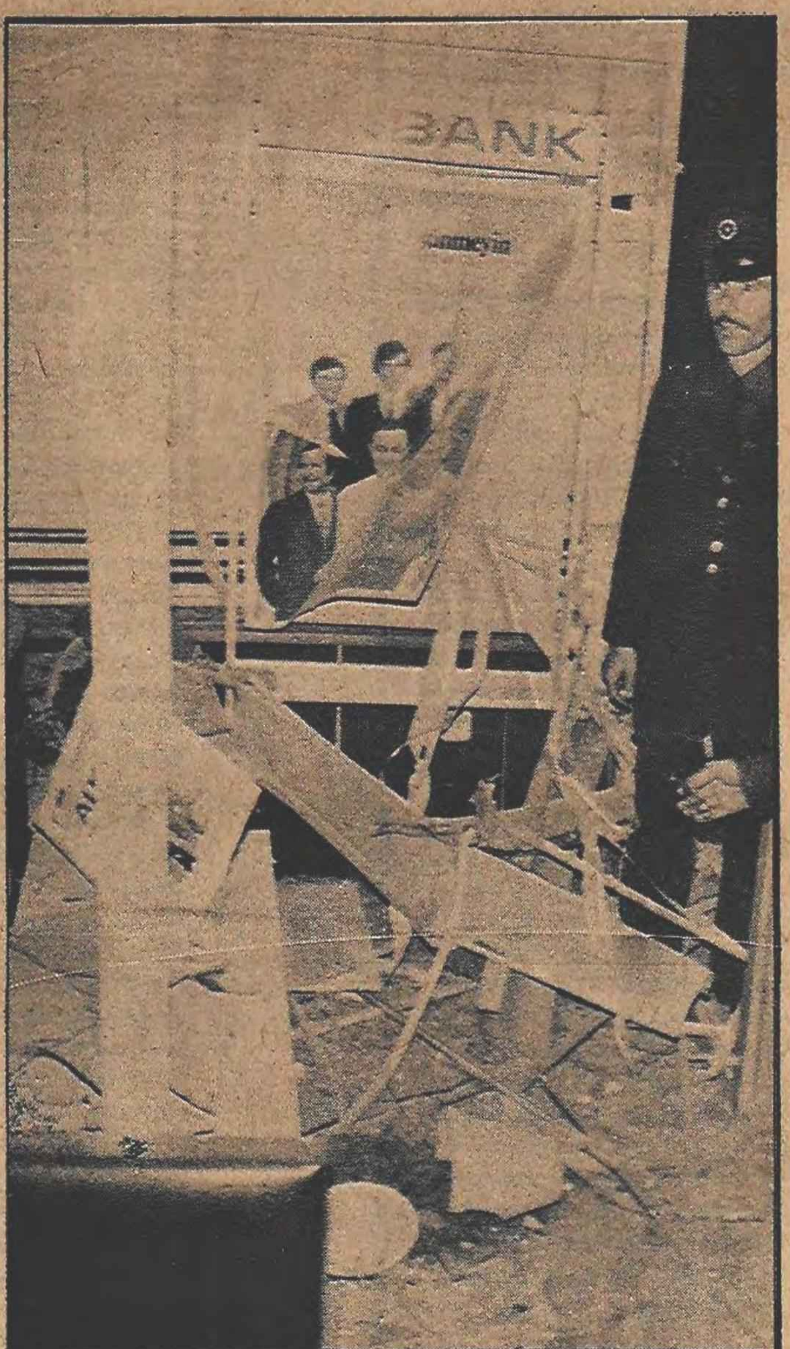
İmar Bakanı Kutan: CHP' li Bakan görevini normal yapmış partizanlığa rastlamadım

ANKARA - (ANKA)

İmar ve İskan Bakanı MSP'li Recai Kutan CHP hükümeti döneminde İmar ve İskan Bakanı olan Erol Tuncer'in görevini normal seyri içinde yerine getirdiğini söyleyerek, "bakanlıkta bugüne kadar partizanca bir işlemle karşılaşmadım" demiştir.

İmar ve İskan Bakanı Recai Kutan, şöyle konuşmuştur:

"Bakanlığa başladığım günden beri, benden önceki bakan arkadaşım Sayın Erol Tuncer'in partizanca yaptığı hiç bir işleme rastlamadım. Sayın Tuncer, bakanlığın normal seyri içinde görevini yapmış. Ben de onun bıraktığı yerden göreve devam ediyorum. Başka bakanlıklar da yeni bakanların başında yer alan şikayetlerini benden dinleyemezsiniz, çünkü belirttiğim gibi bakanlıkta ne yapılması lazım geliyorsa o yapılmış, ben ilk iş olarak afetler bölgesinde sıkıntıya düşmüş olan vatandaşların konut sorununu halletmeye çalışıyorum."

İstanbul'da çeşitli yerlere atılan patlayıcı maddelerin tahrip gücünün çok yüksek olduğu saptandı. İstanbullular geceyi bir çok patlama sesi arasında geçirirken MC'nin yeniden kurulduğunu somut olarak gördüler...

FAŞİSTLER VE KIŞKIRTICI AJANLAR KARGAŞA YARATMAYA ÇALIŞIYOR

- 2. MC' ye karşı Ulusal Demokratik Cephe' nin caydırıcı gücünü kırmak isteyen faşist mihraklar ve bireysel teröre başvuran bazı "sol" unsurlar ve kışkırtıcı ajanlar dün çeşitli silahlı ve bombalı saldırılara giriştiler

2. MC'nin güvenoyu aldığı andan itibaren önceki gece boyunca bütün yurtta devam eden saldırılar bombalamalar faşistlerin ve yeniden sahneye çıkan kışkırtıcı ajanların ve 2. MC'ye karşı demokrasi savaşımını "bireysel terörizm"de arayan bazı "sol" grupların eylemlerinin yoğunluk kazanması, demokrasi savaşımını saptırmak amacıyla açıklanıyor.

● Haberi orta sayfada

Yüksek Askeri Şura bugün toplanıyor

Üst rütbeye terfi edeceklerle kadrosuzluk nedeniyle ayrılacaklar saptanacak

ANKARA-(A.A.)

Yüksek Askeri Şura'nın Ağustos ayı olağan toplantısı bugün saat 09.00'da başlayacaktır.

Başbakan Süleyman Demirel'in Başkanlığında açılacak toplantıya, daha sonra Genelkurmay Başkanı Orgeneral Semih Sancar Başkanlık edecektir.

Yüksek Askeri Şura'nın Ağustos ayı olağan toplantısında, birs üst rütbeye yükselecek generaller ve amiraller ile general ve amiralliğe yükselecek albayların durumu görüşülecek, kadrosuzluk nedeniyle emekliye ayrılacak olanlar saptanacaktır.

Erbakan: "Aşkla şevkle çalışmaya başlıyoruz"

ANKARA-(İSTA)

Bakanlıklararası Ekonomik Kurul Başkanı Necmettin Erbakan dünden itibaren kolları sıvadıklarını pahalılığın önlenmesi ağır sanayi hamlesinin devamı ve buğday taban fiyatlarının biran önce ilanı için gerekli çalışmaların başladığını söylemiştir.

İkinci MC'nin ikinci başı Necmettin Erbakan Ekonomik Kurul toplantısından sonra yaptığı açıklamada ülkenin zaruri ihtiyaç mallarının ithal edilmesi için gerekli önlemlerin alındığını da bildirmiştir.

Politika'da BUGÜN

Tuhaf bir bezirganlık ve Kıbrıs sorununun düşündürdükleri

Bekir YÜKSEL

2. MC Kıbrıs Sorununu nasıl çözecek? Meclislerde okunan Hükümet Programına bakıp bir şey söylemek pek olanaklı değilse de programın Kıbrıs sorununa ilişkin bölümünü burada yinelemekte yarar var: "Türkiye olarak Kıbrıs'ta adil ve kalıcı bir çözüm getirecek olan, iki bölgeli, iki toplumlu, bağımsız ve bağlantısız bir federal devletin varlık kazanması için iyi niyetle gereken her türlü çabayı göstermeye devam edeceğiz. Ancak bu amaca yönelik teşebbüslerimizin, davranışımızın ve gösterdiğimiz anlayışın başta Yunanistan olmak üzere, diğer ülkeler tarafından da doğru teşhis edilerek öylece değerlendirilmesinin gereğine dikkati çekmeyi yararlı görüyoruz.

Kıbrıs'ın gerçeklerine uygun biçimde gelişecek toplumlararası müzakerelerin başarıya ulaşması için Türk Hükümeti olarak yapıcı bir tutum izleyeceğiz. Aynı yapıcı tutumu haklı olarak Yunan Hükümeti'nden de beklemekteyiz."

Öteyandan AP, MSP, MHP ve Bağımsızlar arasından 12 adet vicdan sahibi milletvekili çıkabilecek varsayımı üzerine kurulmuş ve güvenoyu alamamış CHP azınlık hükümetinin programından, Kıbrıs sorununa ilişkin bölümü de bir kez daha hatırlatalım:

"Hükümetimiz... Kıbrıs'da iki bölgeli, bağımsız ve bağlantısız bir federal çözümü gerçekleştirmek üzere çaba gösterilmesi gerektiğine inanmaktadır"

CHP ve MC'nin Kıbrıs sorununa bakışı farklı mı?

İki belgeye, iki program arasında, salt Kıbrıs konusunda bir seçme yapmak zorunda kalacak bir milletvekilinin öyle uzun boylu vicdanıyla hesaplaşmasına gerek kalmayacak bir farklılık yok. Ne var ki, sorun istenen sonucu saptamakla bitmiyor. Bu sonucun nasıl elde edileceği de önemli. Çünkü gösterilen sonuç, birbirinden oldukça farklı iki hükümetin politikalarını da içine sığdıracak kadar geniş. Federasyondan toprakların farkı var. Farklı sınıfların 'bağımsızlık' anlayışları da farklı. Fakat, II. MC Hükümeti gerçekleşmediği zaman halkın önüne sürülecek olan bir seçeneğin AP-CHP koalisyonu olduğu düşünülürse, sorunun üzerinde çok dikkatli durmak gerekiyor.

CHP azınlık hükümetinin dış politikasının genel ilkeleri Program'da şöyle açıklanıyor:

"Dünyada barışın, korku dengesine değil, insanlık sevgisine ve her ulusun bağımsızlığına, egemenliğine ve toprağının dokunulmazlığı ilkesine dayanması için çalışılacaktır"

Bu noktada, II. MC Hükümeti'nin konuya bakışı daha değişik. Demirel, Hükümet Programı'nı açıklamadan önce yabancı gazetecilere yaptığı konuşmada şöyle diyordu:

"Kıbrıs sorunu ancak uzun vadede Türkiye ve Yunanistan arasında çözüme bağlanabilir... Kıbrıs sorunu, Türkiye ile ABD arasında bir sorun değildir."

Sorunun, birinci derecede, Türkiye ile Yunanistan arasında bir sorun olduğu iması II. MC Hükümet Program'ında da açıkça görülüyor. Bir başka deyişle, bağımsız, bağlantısız, federal Kıbrıs'ın Türkiye ile Yunanistan arasında biçimlendirilmesi isteniyor.

Türkiye ile Yunanistan, iki NATO üyesi ülke. NATO'ya ise ABD egemen. Öte yandan Kıbrıs, Birleşmiş Milletler üyesi, bağımsız, bağlantısız bir ülke. Elbette sorunun ABD ile Türkiye arasında bir sorun olmaması gerekir. Nevar ki, bunu böyle saptayıp ABD'ye kapıyı açarken, sorunun Türkiye ile Yunanistan arasında (hem de uzun vadede) çözümünü istemek, evin tapusunu ABD'ye teklif etmek bezirganlığından başka birşey değildir. Üstelik bizim mülkümüz olmadığı halde. Böylesi bir bezirganlıkla ortaya çıkacak Kıbrıs'ın gerçek anlamda bağımsız ve bağlantısız olabileceğini sağduyulu bir kişi düşünemez. NATO'nun denetiminde, Türkiye ile Yunanistan'ın biçimlendireceği federasyonun ancak adanın bölünmesine yönelik bir politikanın ilk adımı olacağı da büyük olasılık olarak görünüyor.

Silah ambargosunun kaldırılması için, üslerin peşkeş çekiliyormuş gibi gösterilmesi de tabii bezirganın tavrının devamı. Bu kez tapusunu teklif ettiğimiz mülk bizim, fakat üstüne bir de dış kirası vermeyi öneriyoruz. ABD silahları bedava verecek değil.

Bir AP-CHP koalisyonu kurulsa, AP'nin bu yaklaşımı ile ülkelerin bağımsızlık, egemenlik ve toprak dokunulmazlığı ilke edineceğini söyleyen CHP'nin sorunu yaklaşımı nasıl bağdaşacaktır? Bu konuda uzun boylu spekülasyonlara girmeye gerek yok. Burjuvazi, bugün politik savaşımı parlamento duvarları arasına hapsetmeyi istemektedir. CHP içinde NATO'ya hayır demeyen güçlerin parlamentodaki konumları da gözönünde bulundurulursa, parlamento içi pazarlıklarla bulunacak bir uzlaşma formülünün ne Türkiye, ne Yunanistan, ne Kıbrıs, ne de bölgedeki diğer halkların çıkarlarına uygun bir formül olacağını söylemek olanaksız.

Halkımızın karşı karşıya bulunduğu iki tehlike

Bugün halkımızın karşı karşıya bulunduğu iki tehlike: İçte tırmanan faşizm, dışta NATO. Ve Kıbrıs sorunu bu iki tehlikenin ortak bölenlerinden biri. İşbirlikçi gerici güçler, dışta Kıbrıs ve Ege sorunlarına NATO'ya egemen uluslararası sermayenin en saldırgan kesimlerinin çıkarları doğrultusunda bir çözüm ararken, içte aynı sorunlar etrafında militarizmi ve şövenizmi körüklemekte, halkımıza-CHP programında bile yer alan bir deyişle-"ekonomik olanaklarının çok üstünde" bir silahlanmayı dayatmaktadır.

Tüm ulusal demokratik güçler içte tırmanan faşizme, dışta NATO'ya karşı ortak savaşım verirken, Kıbrıs sorunu da kaçınılmaz olarak gündeme gelecektir. Diğer sorunlarda olduğu gibi bu sorunun çözümünde de atılacak ilk adım, çözümün parlamento duvarları arasında hapsedilmesini önlemek için yığınsal çıkışlar olacaktır. Bunlara bağlı olarak, tüm ulusal demokratik güçlerin ortaklaşa savunacakları bir platformun saptanması da bu savaşım süreci içinde güncel bir görev olmaktadır. Sorun çok yönlü ve karmaşık olmakla birlikte sıfırdan da başlanmıyor. Bölgede kalıcı bir barışı isteyen ülkelerin, Birleşmiş Milletlerin, Türkiye, Yunanistan ve Kıbrıs işçi sınıflarının öncü partilerinin önerilerinin ortak noktaları çoktur ve bu ortak noktalar ülkemizdeki ulusal demokratik güçler için de ortak bir platform oluşturacak niteliktedir.

Bunlara göre: Kıbrıs, bağımsız, egemen, toprağı bütün ve bağlantısız olmalıdır. Başta, adanın önemli bir kesimini elinde bulunduran ordumuz olmak üzere Kıbrıs tüm yabancı üs ve askerlerden arınmalıdır (adada 99 mil karelik bir alan üzerinde egemen İngiliz üsleri-ki bunların da yavaş yavaş ABD tarafından devralındığı görülmektedir - 3 ABD radyo istasyonu, çoğu subay olmak üzere sayıları 1.800'ü bulan Yunan birliği vardır. Birleşmiş Milletler kararları uygulanmalı, yerinden ve yurdundan edilen Kıbrıslı Rum ve Türkler evlerine dönmeli, sorunun çözümü NATO dışında, uluslararası bir konferansta aranmalıdır.

Uluslararası konferans zorunludur

Özellikle sorunun uluslararası bir konferansta çözülmesinden NATO ve ülkemizdeki işbirlikçi, gerici çevreler bucak bucak kaçmaktadır. Çünkü öneri, sorunun NATO yalıtılarak çözülmesi için can alıcıdır.

Son olarak bir noktaya daha değinmekte yarar var. Ülkemizde, Kıbrıs sorununa adil ve kalıcı bir çözümü içtenlikle istediği halde, Kıbrıs Rum kesimindeki ilericilerin "Enosis"çi tavırlara geçmişte kararlı bir savaşım vermediğini, uluslararası platformlarda sadece Yunanlıların, ve Kıbrıslı Rumların sesine kulak verildiğini, bunların geçmişteki hatalarının fazlaca irdelenmediğini ileri süren, bu nedenle Kıbrıs'lı Rum, ve Yunan barışseverleriyle, ilericileriyle danışmaya güvensizlik duyanlar vardır. Özelikle bu durumda iki yanlıştan bir doğru çıkmayacaktır. Pasif kalmak veya barışseverlerin evrensel dayanışmasını aramamak son analizde emperyalizmin elini güçlendirmeye yarayacaktır.

Ülkemiz barışseverlerinin, savaşımlarında dünya demokratik kamuoyu ile bağlarını, dayanışmasını güçlendirmesi, Kıbrıslı Rum ve Yunanistanlı ilericilerle, barışseverlerle ilişkilerini genişletmesi, kurulacak diyaloglarda varsa endişelerini dile getirmesi her üç ülkede de faşizmi, şovenizmi, NATO'cu politikaları yalıtmak için en etkin yol olarak görünmektedir.

YORUM

Cephe üzerine

Engin IDIL

Cephe ve cepheleşme olgusunu iyice kavramadan, bu konuda kafalarımızda tam bir berraklık olmadan Türkiye demokrasi güçlerinin artık bir adım bile atmaları mümkün değil. 1975 yılının 31 Martından bu yana, hükümetinin yarı resmi adı ile "cephe" olan bir ülkede, ne cephelerde yeralmaktan korkarak, ne cephe olgusunu görmezlikten gelerek, ne cepheleşmek bir suçmuşcasına, Milliyetçi Cephe mimarlarına "milleti cephelere bölüyorsunuz" diye çatarak, demokrasi savaşımında bir milim yol gidilemez.

Ulusal Demokratik Cephe çağrısı ve bu çağrının bulduğu yankı ve destek, tüm ilericilerin, yurtseverlerin, demokratların cephe sorununu en büyük ciddiyetle ve artık hayati bir sorun olduğunu kavrayarak ele almalarını gerektiriyor.

Önce, kavram kargaşasını yok etmek gerek. Bir kere daha vurguyla tekrarlanmasında yarar var: Sermayenin egemen olduğu, sermaye içindende bir avuç parababasının, tekelcilerin devleti ele geçirdiği toplumlarda, toplum kabaca iki ayrı kampa, iki safa bölünmüştür: Emek ve sermaye safları. Her iki safta da kendi aralarında çeşitli ikincil çelişkileri barındıran, bir süre sonra yolları ayrılacak olan, nihai hedefleri farklı sınıf ve tabakalar vardır. Örneğin sermaye cephesinde, tekelci burjuvazi ile orta burjuvazi veya tekel dışı burjuvazinin-yerine göre ulusal burjuvazinin-işçi sınıfı ve emekkesimi karşısındaki ortak çıkarlar, onların aralarında ortaklık kurmalarına olanak tanırsa da, bu kendi aralarındaki çelişki ve çıkar ayrılıklarını ortadan kaldırmaz. Ama, dönemeç anlarında, sınıf savaşımının keskinleştiği, sınıf çelişkilerinin derinleştiği anlarda, ikincil çelişkiler anlamını kaybeder, cephe kuruluverir. Nitekim, 1. MC ve daha sonra 2. MC'nin kuruluşu bunun en belirkin ve en yakın örneğidir. Çoğu kimse seçim arifesinde birbirlerine demediklerini komayanların, sonra nasıl olup da biraraya gelebildiklerine şaştı kaldı. Sermaye güçlerinin düzenlerini sürdürebilmek, gelişen işçi sınıfı ve halk hareketi karşısında varlıklarını koruyabilmek için aralarındaki her türlü çelişkiyi ikinci plana atarak emekçi sınıflarla olan temel çelişkilerini ön plana çıkarmaları ve bu temel nokta etrafında birleşmeleri, yani cephe olgusu kavranmış olsaydı hiç de şaşırılmazdı.

Sermaye ile emek çelişkisinin temel çelişkiyi oluşturduğu toplumlarda, sermaye cephesi karşısında, sermayenin ezdiği, sömürdüğü tüm toplum kesimlerinin ortak noktalarda bir araya gelmeleri, savaşımlarını birleştirmeleri de doğaldır. Sermaye cephesi karşısında, başta işçi sınıfı, yoksul köylüler küçük üreticiler, orta sınıflar, memurlar, aydınlar, tüm emeğiyle geçinenler bir bütün oluştururlar. Bunların kendi aralarında çelişkileri yok mudur? Kuşkusuz vardır. Bunların nihai hedefi aynı mıdır? Kuşkusuz hayır. Bunlar aynı derecede tutarlı, savaşımı sonuna kadar yani sömürünün ve sınıfların ortadan kalktığı topluma kadar götürmeye aynı derecede kararlı mıdırlar? Yine hayır.

Ama, hele kapitalizmin belli gelişme ve bunalım anlarında, bu toplum sınıf ve tabakalarının yakın hedef ve düşmanları ortaktır: Kendilerini ezen ve sömüren tekelci sermaye kesimleri, sermayenin en gözü dönmüş, en gerici mihraklarıdır bu düşman. Bu mihraklar, sömürüyü artırabilmek için her türlü demokratik hak ve özgürlüğü kısıtlama ve faşizm uygulamalarına karşı, emekçi sınıf ve tabakalar çıkar ve savaşım birliği içindedirler.

İşte en genel çizgileriyle toplumda cepheler böyle doğar. Cephelerin yapısı bileşimi tarihsel anın gereklerine ve somut durumlara göre farklılık gösterebilirler. Örneğin, faşizm koşulları altında, faşist tırmanış dönemlerinde, işçi sınıfı öncülüğünde orta sınıflarla birlikte burjuvazinin bir bölümü de anti-faşist cephede yerini alabilir. Bir başka dönem ve somut koşulda, örneğin sosyalizme doğru giderken emek cephesi çok daha dar olabilir, sermaye cephesi ise genişleyebilir.

Ama, emek-sermaye çelişkisinin var olduğu toplumlarda, cepheler her zaman potansiyel olarak vardır. Sınıf savaşımı keskinleştiğinde cepheler potansiyel olmaktan çıkar, somutlaşır ve gerçek bir güç haline dönüşür. Bu oluşumu engellemeye veya inkara kalkışmak, gerçeği ve tarihsel gelişmeyi inkar etmektir. Ve yapılacak tek şey cepheden kaçınmak değil, cephede yeralmaktır.

Cephe olgusunun çeşitli yönleri ve Türkiye'deki somut gelişmeler yarınki yazının konusu olacaktır.

REFERANDUM

Dr. Kenan ÇOLAKOĞLU

İster lig, ister kupa maçları olsun sonuçta, bir şampiyon ve sırasıyla, ikinci, üçüncü, dördüncü ve ilh. sıralanır.

Bu, böyle bilindiği halde, şampiyon kupayı alırken, 2. 3., 4. sıradaki takımlar.

- "Hayır" deseler ve "atılan gol adedi" toplam olarak üçümüzde şampiyondan fazladır. Yenen gol adedini bölelim, puanları toplayalım, mağlubiyetleri çıkaralım, beraberlikleri çarpalım" diye birdüş ünce ileri sürseler, çarpalım,... bölelim... toplayalım... çıkaralım... ...ların sonucu olarak asıl şampiyon 2., 3., 4., takımların koalisyonu olur diyerek kupayı bölüşürler ve kupa bizim hakkımızdır da derler.

Şampiyona gelince, "o derdine yansın"... da diyebilirler.

1 Yadırgar mısınız? Gülümser misiniz? Yoksa, Başka birşeyler de der misiniz? Sizin bileceğiniz birşeydir ötesi,. Futbol maçları kadar heyecanlı, oyuncuların da, seyircilerin de beraber oynadığı Seçim oyunu'nda da durum öyle olursa, yani, bir ülkede dört siyasal parti iktidarı alma yarışına çıkarlarsa, Seçim öncesi hayal ile Seçim sonrası gerçek değişik rakamlarla ortaya döküldüğü vakit, bir şampiyon, bir ikinci bir üçüncü, bir de dördüncü vardır.

Konu, ülkenin yönetimi olunca, rakamların matematik anlamından çok, çoğunluk ve azınlık yönetimi çelişkileri, insanı gayri ihtiyari irkiltiyor ve düşündürüyor:

213 ve 189 sayılarına karşı 23 ve 16 sayılarının tahteravalli'nin bir veya öbür tarafına ağırlık olarak ilavesi, aslında, yönetimde söz sahibi olmaktan da fazla, fiilen bir azınlığın yönetimi hukuk kuralları içinde işgal etmesi anlamı taşır. Oysa, bu siyasal partiler de seçime, çoğunluğu temsil etmek isteği ile girmiş, fakat, millet kendilerine ancak elde ettikleri rakamları vermiştir. Bunun nedenlerini düşüneceklerine, fiilen çoğunluğa hükmetmeğe kalkmaları, hukuken, batıl bir aktin hükümlülüğü ve hükümsüzlüğü durumunu yaratmaktadır.

Güvenoylamasının matematik yetkisine örtünerek, ülkeyi yönetmeye kalkmak, yönetim yetkisi bakımından sanki başka bir yol yokmuş gibi, bunun tutarlı ve geçerli tek yol saymak, sonuç olarak istenmeyen kişilerce yönetilen çoğunlukta tepki yaratır.

Bu haksız durum, seçim ulus vs. kanunlarında gösterilmemiş olsa da, hukukun ana ilkesi: Batıl akitler hükümsüzdür... Karşısında geçerli olamaz. Bunu hatırlatmakisteriz.

Bunu bir seyircinin hatırlatması, kulak arkasına atılabilir; söylenenler vız gelebilir; ama bu hatırlatmayı, olayların seyircisi olmayan, tarih önünde sorumlusu olacak olanların da hatırlatabileceğini, matematikçi politikacılara ayrıca hatırlatırken, en ince hesapların da, en ince yerinden kopabileceğini hatırlatmaya gerek yoktur sanırız.

Ülkede siyasal iktidar, koalisyon girdabına yuvarlandığı vakit çıkmaz yolun çıkarı ne olabilir diye düşünmeden önce, 214+189 gibi bir çoğunluğu, 23+16 gibi bir azınlık hesabı ile çözmeye kalkmamak, en kesin sonuca, bir an önce ulaşmak demektir.

Ülkeyi çelişkilerden kurtaracak tek yol, koalisyon pazarlıkları yerine, bir an önce, referanduma gitmektir.

Referandumun nasıl yapılacağı, neyin millete sorulacağını bizim burada yazmamıza hiç gerek yoktur sanırız.

Politikacılar bilmediklerini "Sokaktaki Adamdan" öğrenebilirler.

Politika'nın "grevdeki maden işçileri ile dayanışma" kampanyası

Dayanışma kampanyasına katılanlar toplanan paraları Yapı ve Kredi Bankası İstanbul Barbaros Bulvarı—Şubesinde 920036—8 ve Türkiye İş Bankasının Barbaros Bulvarı Şubesinde TAS—G/110 numaralı hesaplara yatırınız.

Banka makbuzunun tarih ve numarasıyla birlikte katılanların adlarını bir liste halinde Politika Gazetesine gönderiniz

GENEL TOPLAM: 2.788.740.33

Dünkü Toplam 2.674.347.50

Gümrah Arıkan	585.-
Özcan Yalçın-Rıza Avcan	2000.-
MİTAŞ işçileri	1000.-
Sabri Akman	220.-
DİSK'in dostları (Almanya'dan)	1.513.08
Salihli Dayanışma Komitesi	475.-
Hasanoğlan Diyarbakır	450.-
Kadıköy Kültür ve Dayanışma Derneği	1.210.-
Necati Çomakoğlu	350.-
Ali İhsan Arıcan	3.700.-
Dursunbey MTA Sondaj kampı Dev-Maden-Sen üyeleri	2.605.-
Keşan'dan yurttaşlar	2.400.-
Haruniye Kültür Derneği	1.365.-
Bağarası MTA Sondaj kampı	550.-
Şuhut Gençlik Kültür ve Dayanışma Derneği	1.000.-
Hasan Yağcı	920.-
Diyarbakır Et Balık Kurumu'nun DİSK'e bağlı işçileri	2.010.-
Davut Aksoylu	330.-
İzmitli ilerici kadınlar	10.000.-
Asiye Eliçin	300.-
Doğan Türkmen (AS Kaynak teknik işyerinden DGM direnişi sırasında işten atılan işçi)	1.000.-
Ahmet İnci	50.-
Mehmet İnce	100.-
Osman Çetinbaş	166.-
İzmit Rabak işçileri	25.905.-
İlerici Gençler Derneği-nin Kartal Şubesinin Libya'daki Türkiyeli işçilerden sağladığı dayanışma	6.000.-
Demirer otomatik sanayi işçileri	4.170.-
Mutafçılar Koll. Sti. İşçileri	3.450.-
Hilmi Ayvazoğlu-Z. Ragıp Çağatay-İsmail Bayır	150.-
Belçika Türk İşçiler Birliği	5.964.-
Alman ve Türk öğretmenleri Maden-İş'le Dayanışma Komitesi	3.900.-
Tuna Kaplan	1.993.-
Şeref Abaza	196.75
Melih Bekler	375.-
Mehmet Kandemir	250.-
Perfektüpten Cumhur Bey	200.-
Döküm-Ay işçileri	13.000.-
Atilla Aslan (Arçelikli grevci işçi)	1.000.-
İGD	5.980.-
Yakacık Zıranbağ köylüleri Oğuzeli-G. Antep	350.-
Pfizer işçileri	900.-
Adana Seyhan Halk Odası	420.-
Kadirli İlerici Gençler	605.-
Adana İktisadi Ticari İlimler Akademisi Öğrencileri	360.-
Adana İGD	365.-
Osmanbey Ali'nin Yeri Kahvesi	1.150.-
Vahap Kaleli	50.-
Gülnur Sak-Ferit Düzyol	100.-
Baysen-İş Elbistan Şb.	2.020.-
Boyabat TÖB-DER Şb.	1.240.-

Bugünkü Toplam 114.392.83

Politika okurları yazıyor

2.MC' ye geçit yok ...

Sedat SATILMIŞ-Ankara (Hotel Dedeman İşyeri Baştemsilcisi)

Bütün sınıflı toplumlarda olduğu gibi ülkemizde de işçi sınıfı siyasete yabancılaştırılmaya çalışılmıştır. "İşçilerin sorunu ekonomiktir. Onlar politikayla ilgilenmemelidirler. Politika aydınların zenginlerin işidir. Karın doyurmaz. Partilerden bize ne? Hangi parti ekmeğimize yağ sürüyor ki?" şeklindeki demagojilerle işçi sınıfı uyutulmaya çalışılmıştır.

Fakat yanılmışlardır. Hayatı yaratan ellerin politikaya yabancı kalmaları tarihin akışına terstir. Suyu, belki önüne bent yaparak akışını bir süre için engelleyebilirsiniz, ama onu geri akıtamazsınız. Ülkemizde de işçi sınıfının uzun süreli uğraşı neticesi belli bir dönemde sendika hakkı kaçınılmaz duruma gelmiştir. Burjuvazi bunu engelleyemeyeceğini görünce bu hareketi saptırmayı denedi. Bilindiği gibi 1946 da Amerika'da yetişmiş sendikacılar aracılığı ile Türk İş Federasyonu oluşturdu. Türk İş günümüzde olduğu gibi geçmişte de sarı idi. Fakat bu konfederasyon içinde kaçınılmaz olarak işçi sınıfının gerçek çıkarlarını düşünen sendikacılar yetişti. 1961 de burjuvazi işçilerin grev hakkını Anayasaya koymak durumunda idi. Buna karşılık işverene de kanunen lokavt hakkı tanındı. İşçiler gittikçe savaşım içinde kendi sınıf bilinçlerini buldular ve 1967 de 30.000 bin üyeli DİSK kuruldu. Artık sınıf ve kitle sendikacılığının bir gereği olarak işçilere politik bilinç verilmesinin gereğini savunan bir konfederasyon vardı. Bütün engellemelere rağmen DİSK gelişti güçlendi. Bugün 600 bin üyesi ile siyasi yaşama ağırlığını koyacak duruma geldi. Bunun en canlı örnekleri 15-16 Haziranlarla, şanlı 1 Mayıs eylemleri ile, 16 Eylül genel direniş ile günümüzde de MESS direnişi ile sergilendi.

Bugün işçiler bilmektedir ki yalnız ekonomik mücadele hiç bir şey getirmemektedir. Günümüzün en ileri toplusözleşmesi bir yıl sonra yetersiz hale gelmektedir. Zamlar, devalüasyonlar, enflasyonlar, herşey burjuvazinin hizmetinde. Yani devlet çarkı onlardan yana dönmektedir? Toplusözleşmelerle aldıklarımızı koruyabilmek için bu çarkları kendimizden yana döndürmeliyiz. Bu ise işçi sınıfının iktidar olması ile mümkündür. Ama kısa vadede işçi sınıfından yana ileri demokratik bir düzenin kurulması gerekmektedir.

Ülkemizde sınıf esasına göre örgütlenme yasaktır. Bu yasak kimedir? Görüyoruz ki burjuvazi sınıf esasına göre örgütlenmiş sömürü çarklarını acımasızca işletmekte. O halde bu yasak işçi sınıfına, işçi sınıfının partisinedir. Bu durumda 5 Haziran seçimlerinde ileri demokratik bir düzenin ön koşulu durumunda olan asgari anti-faşist anti-emperyalist olan fakat özünde anti-kapitalist olmayan CHP tüm ulusal demokratik güçlerce desteklendi. Sonuçlar ortada: Gerek CHP Genel Merkezinin tavırları gerek bazı küçük partilerin sol adına seçimlere katılması sonucu CHP tek başına hükümet olamadı. Seçim öncesinin dört başlı MC'si seçimsonrası üç başlı olarak karşımızda duruyor.

2. MC'nin kurulması başarılırsa olacakları tahmin etmek pek öyle zor değil, zira yaşanmış bir MC dönemi ve bundan alınan dersler var. Bunların dışında bir değerlendirme yaparsak çıkan gerçek şu olur. Burjuvazinin faşizme tırmanma girişimleri daha hızlı bir şekilde gündeme gelir. 1. MC döneminde ölen genç birse 2. MC döneminde 5 olur, 10 olur. Grevler yasaklanır. Lokavtlar gündeme gelir. Hiç üyesi olmadığı halde faşist sendikalar işyerlerinde toplusözleşme yetkisi alır. Demokrasiden ve ilerlemeden yana olan tüm güçler baskı, zulüm ve terörle susturulmaya çalışılır, o halde ne yapmalıyız? 2. bir MC'ye geçit vermemeliyiz. Bu nasıl mümkündür? Bu ancak tüm ulusal demokratik güçlerin birliğiyle mümkündür. 2. MC'ye karşı tüm ulusal demokratik güçler işçi sınıfı etrafında bütünleşmelidir.

Düne kadar "partilerüstü politika" diye avaz avaz bağıran Türk-İş Genel Başkanı "2. MC kurulursa genel greve gideriz" diyebilmektedir. Bizler Türk-İş'in nasıl bir konfederasyon olduğunun bilincindeyiz. Halil Tunç, demecinde 2. MC'ye karşı çıkarken tekelci burjuvazinin istemi olan AP-CHP koalisyonunu da hedef olarak göstermekten geri durmuyor. Türk-İş'in, bunu neden dediğine nasıl dediğine burada uzun uzun girmek istemiyorum.

Bizim için önemli olan Bu sözler söylendiği gibi kalacak mı yoksa hayata geçirilecek mi? Eğer bu sözler hayata geçirilecekse bu işçi sınıfının çıkarları açısından çok önemli ve sevindiricidir. Türk-İş üyesi işçi kardeşlerimizle omuz omuza 2. MC'ye karşı savaşmak bizler için sevindirici olacaktır. Bu sözleri Türk-İş yöneticileri hayata geçirmeseler bile, tabandaki işçiler, ileri demokratik bir düzeni hedefleyerek hayata geçirilmesini sağlamalıdırlar.

Unutulmamalıdır ki işçi sınıfı öncülüğünde tüm ulusal demokratik güçlerin eylem birliği yaparak koyacakları yığınsal eylemler 2. MC'ye geçit vermeyecektir. 2. MC'ye geçit vermemekle işçi sınıfının tamamının olduğu gibi tüm emekçi katmanların da yararının olduğu tartışılmaz birşeydir. O halde 2. MC'ye geçit vermemek, ileri demokratik bir düzeni kurmak için, tüm ulusal demokratik güçlerin birliğini sağlama yolunda ileri.

Şiarımız Birlik, Mücadele, Dayanışma ve Zafer olmalıdır.

Yaşasın ileri demokratik bir düzen savaşımımız.

Politika
SAHİBİ: Politika Basım ve Yayın A.Ş. adına Türkiye Devrimci İşçi Sendikaları Konfederasyonunu (DİSK) temsilen Kemal TÜRKLER
Yayın Yönetmeni: Aydın ENGİN
Sorumlu Yazı İşleri Müdürü: Işık YURTÇU
Teknik Yönetmen: Yavuz KÖSEMEN
Ankara Temsilciliği ISTA (Süleyman COŞKUN)
Müessese Müdürü: Haluk YETİŞ
ADRES (İSTANBUL): Yerebatan Caddesi, Taşsavaklar Sokak No: 5 Cağaloğlu TEL: 27 77 12 27 69 09
ANKARA: İzmir Caddesi 20/27 Kızılay TEL: 17 65 36 18 36 88
BASKI: İstanbul Matbaası Tesisleri
DAĞITIM: Hürriyet Gazete Dağıtım A.Ş.
Sayı 1491 Yıl: 5 150 kuruş

Yeni toprak yasasına tepkiler yoğunlaşıyor

Cunhal, Soares hükümetinin istifasını istedi

● Sosyalist Parti içindeki tartışmalar büyüyor

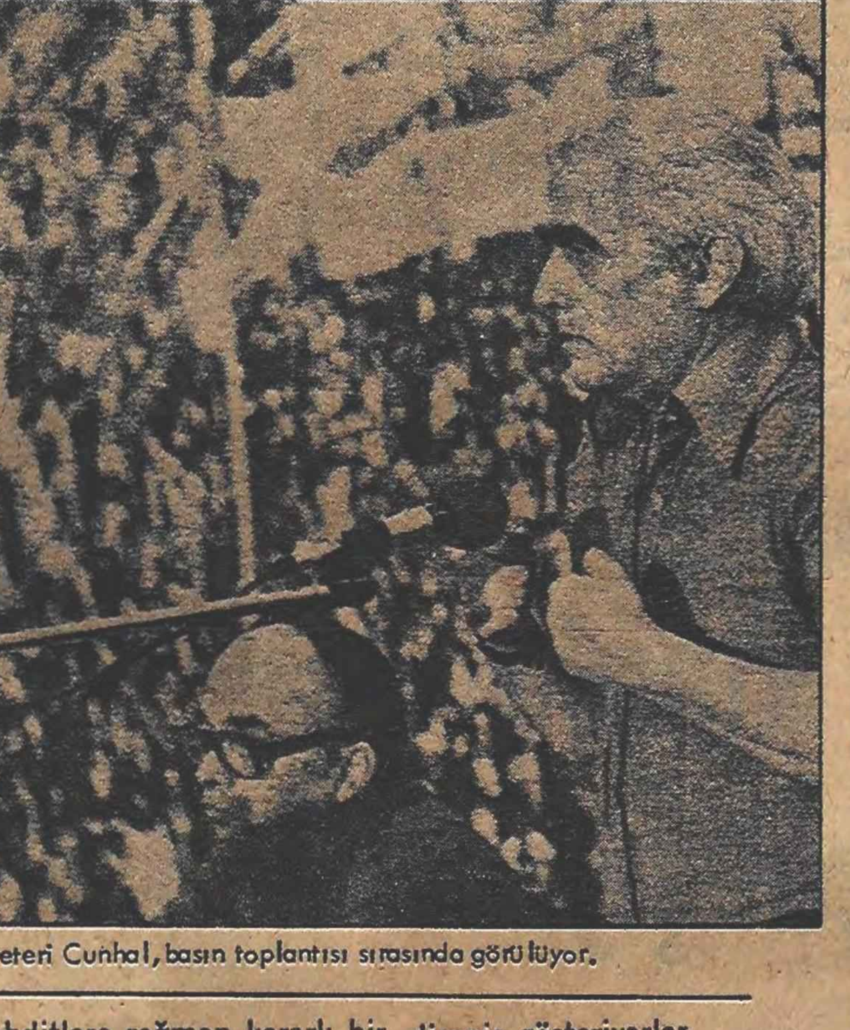
LİZBON- (PPA-İSTA)-

Portekiz'de parlamentoda onaylanan yeni toprak yasasının eleştirilere yolaçmaya devam ettiği bildirilmiştir. 25 Nisan Devrimi sırasında devletleştirilen ve köylülerin ortak işletmesine verilen toprakların yeniden eski sahiplerine iade edilmesi yolundaki yeni yasa, küçük üreticiler ve köylüler tarafından tepkiyle karşılanmıştır.

Öteyandan yasanın yürürlüğe girmesinde büyük payı olan Portekiz Sosyalist Partisi içinde büyük tartışmaların çıktığı haber verilmiştir. Parti içindeki sol muhalefetin lideri olan Antonio Lopes Cardoso, Soares yönetimini parti çıkarlarını satmakla suçlamıştır. Partilerinin gericiliğin elinde oyuncak olmaması gerektiğine işaret eden Cardoso, Sosyalist Parti ile Sosyal Demokrat Parti arasında bir anlaşmanın imzalandığını açıklamış ve Sosyalist Parti üyelerinin bu anlaşmayı ancak imzalandıktan sonra haberdar edildiklerine dikkat çekmiştir.

Cardoso, Soares kabinesinde tarım bakanlığı yapmaktaydı. Daha sonra Soares Hükümetinin tarım politikası ile uyuşmadığı için bakanlıktan istifa etmişti.

Öteyandan Portekiz Komünist Partisi Genel Sekreteri Alvaro Cunhal, Mario Soares Başkanlığındaki sosyalist azınlık hükümetinin istifa etmesi ve ülkede derhal erken seçimlere gidilmesini istemiştir.

PKP Genel Sekreteri Cunhal, basın toplantısı sırasında görülüyor.

Amerikan Hukukçular Birliği: İsrail esirlere işkence yapıyor

BİRLEŞMİŞ MİLLETLER

İsrail işgali altındaki Arap topraklarında bir soruşturma gezisinden dönen bir grup Amerikan hukukçu, İsrail askeri yargı makamlarının Şeria'nın Batı yakasındaki Arap esirlerden bilgi alabilmek için sık sık işkence usullerine başvurduklarını bildirmişlerdir.

ABD Ulusal Hukukçular Birliği adına soruşturma gezisine çıkan 10 kişilik heyetin Başkanı Prof. John Quigley, düzenlediği basın toplantısında işgal altındaki topraklarda İsrail, Filistinli toplum liderlerini sürmek, Filistinlilere ait evleri yıkmak ve sağlık koşullarının bozulmasını umursamamak suretiyle insan haklarını açıkça ihlal etmektedir" demiştir.

İsrail hükümetinin işkence iddialarını yalanlamasına karşın, OHİO Devlet Üniversitesi Devletler Hukuku Profesörü olan Quingley, "İsrail hükümetinin işgal altındaki toprakları ilhak için işkence metodları uyguladığına kani olarak dönmüş bulunuyoruz" demiştir.

Hitler filmi tepkilere yolaçıyor

F. Almanya'da neo-faşist yürüyüş engellendi

Eğitim sistemindeki aksaklıklar nedeniyle, gençler Nazi dönemi hakkında yeterli bilgiye sahip değil

Federal Almanya'da faşistlerin İkinci Dünya Savaşı sırasında binlerce insanın ölümüne yol açan Rudolf Hess'in serbest bırakılması için düzenlemek istedikleri yürüyüş, demokratların engellemeleri sonucu gerçekleşmemiştir. Nürnberg Belediye Meclisi'ndeki demokrat üyeler, böyle bir yürüyüş için izin verilmeyeceğini, bunun Alman halkına bir hakaret anlamına geleceğini kaydetmişlerdi. Çeşitli mesleki kuruluşlar da yayınladıkları bildirilerde, böylesine bir eyleme müsamaha edemeyeceklerini kaydetmişlerdi.

Hitler'in hayatını anlatan yarı dökümanter filmin büyük tepkiler yaratacağı bildirilmektedir. Frankfurter Allgemeine Gazetesi editörlerinden Joachim Fest'in prodüktörlüğünü yaptığı 2,5 saatlik film, yine Fest'in, "Hitler" romanından uyarlanmıştır. Bir "best seller" olan romanın filmi de Federal Almanya'da gişe rekorları kırmaktadır. Nazi yükselişinin yalnız bir yönünü (Hitler'in kişiliği ve metodları) ele alan filmin, özellikle gençler üzerinde olumsuz etkilere yol açacağı belirtilmektedir.

Federal Almanya'da gençler, Nazi dönemi hakkında pek az bilgiye sahiptir. Okullarda okutulan tarih kitapları bu dönemi geçiştirmeyi tercih ettiğinden gençliğin büyük kısmı, Nazizmin Alman halkını ve dünya halklarını çektirdiklerinden habersizdirler. Filmde ise Naziler'in ilericilere, Yahudilere, bütün muhalefete, sendika ve işçi örgütlerine yaptıklarından hiç söz edilmemektedir. Savaşlar'de yapılan yahudi kırımına şöyle bir değinilmekte, bu da bir savaş sonucu olarak gösterilmektedir.

İspanya'da tüm sendikalar ücret kısıtlamasına karşı çıktı

MADRİD-(PPA-İSTA)

Yeni İspanyol Hükümetinin ücretlere kısıtlamalar koyması, İspanya'da sendikalar tarafından tepkiyle karşılanmıştır. İşçi Komisyonları Lideri Camacho'dan sonra, Genel İşçi Sendikaları (UTC) ile İşçi Sendikaları Birliği (USO) de birer bildiri yayınlayarak, işçilerin bu kısıtlamalara boyun eğmeyeceklerini bildirmişlerdir.

YENİ SKANDAL İNKAR EDİLİYOR

Nixon'un rüşvet almadığı iddia ediliyor

NEW YORK (AJANSLAR)

ABD'nin eski Başkanı Richard Nixon'un, bakanlık döneminde, Taşıt İşçileri Sendikası'nın eski Başkanı Jimmy Hoffa'yı yeniden başkanlığa seçtirtmeme karşılığında Hoffa'ya muhalif sendikacılardan 18 milyon lira (1 milyon dolar) rüşvet aldığı iddia edilmiştir. Time Dergisinin son sayısında yayınlanan yazıya göre Adalet Bakanlığı (FBI) ile temasa geçmiştir. Bakanlığın FBI ile temasa geçmesinin nedeni, FBI'ın Nixon'la John, Dean arasında 21 Mart 1973 günü geçen bir konuşmanın ses bandında bu paradan sözedildiğine inanmasıdır. Bildirildiğine göre, Nixon ses bandında şunları söylemektedir: "Senin 1 milyon doları sağlayabileceğini biliyorum". Sözkonusu meblağ, Watergate hırsızlarına verilmesi gereken "sus payı" dır.

Öteyandan Amerikan Taşıt İşçileri Sendikası Başkanı Frank Fitzsimmons, Jimmy Hoffa'nın uzaklaştırılmasına ve sendika başkanlığına kendisinin getirilmesine yardımcı olması için Nixon yönetimine ve özellikle eski başkan Nixon'a rüşvet yedirdiği yolundaki haberi şiddetle yalanlamıştır.

Eski Başkan Nixon, 1980 yılına kadar Taşıt İşçileri Sendikası Başkanı olmaktan vazgeçmesi koşuluyla, Jimmy Hoffa'nın yolsuzluk ve güveni kötüye kullanma suçundan çarptırıldığı 13 yıl hapis cezasını 1971 yılında affetmişti.

İşçiler, yoğun baskı ve tehditlere rağmen kararlı bir direniş gösteriyorlar

Peru madenlerinde grevler sürüyor

LİMA - (İSTA)

Orta Peru'da başlatılan maden işçileri grevinde yeni gelişmeler olduğu bildirilmektedir. Başkent Lima'nın 187 kilometre doğusundaki Oroya Maden İşletmelerinde çalışan 6.000 işçinin çoğu, yetkililerin işten atma tehditleri karşısında işbaşı yapmışlardır. Buna rağmen grevde direnen işçiler de vardır ve işbaşı yapanlar da işi yavaşlatma eylemine başvurmaktadırlar.

"Centromin" Devlet Madencilik Şirketinin bir sözcüsü, Lima'nın 150 kilometre doğusundaki Casapalca madeninde çalışan 1000 kadar işçinin geçen Pazartesi günü başlattığı ve hükümetin de yasa dışı ilan ettiği grevi sürdürdüğünü bildirmiştir. San Chiristobal ve Yauricocha madenleri de toplam 2500 madencinin grevi sürdürmesi nedeniyle tamamen felce uğramış durumdadır.

Filipinler'deki faşizm ayrıntılı bir raporla sergilendi

CENEVRE - (THA - UPİ)

Uluslararası Hukukçular Komitesi, Filipinler Devlet Başkanı Ferdinand Marcos'un sıkıyönetim uygulaması konusunda "Marcos sıkıyönetimi yalnızca ülkeyi dilediği gibi yönetmek amacıyla uygulamaktadır" demiştir.

Kometinin hazırladığı raporda, Filipinlerde insanların seçme, basın, konuşma, yolculuk, haberleşme ve grev gibi temel özgürlüklerinin ellerinden alındığı bildirilmiştir.

Henüz resmen yayınlanmayan ancak iyi haber alan kaynakların sızdırabildikleri raporda ayrıca, 24 politik tutukluya yapılan işkenceler de ele alınmakta dır.

Filipinlerde demokrasinin çöküşü" başlıklı 97 sayfalık rapor 50 ülkenin çeşitli branşlarındaki hukukçu ve avukatlarının oluşturduğu komitenin uzun bir çalışmasının ürünüdür.

Grev sürerse ABD'nin çelik üretimi felce uğrayabilir

ABD'de 14000 çelik işçisi greve başladı

WASHİNGTON-(ANKA-DPA)-

ABD'de 18 yıldan bu yana çelik endüstrisi kolunda çalışan 14,000 işçinin ilk kez greve gittikleri açıklanmıştır. ABD Birlesik Çelik İşçileri Sendikasının bir sözcüsü, grevin, Minnesota ve Michigan eyaletlerindeki demir üretim merkezlerinde başladığını ve uyuşmazlığın yerel planda olduğunu belirtmiştir.

Bu arada çelik işçileri grevinin, çelik endüstrisi işverenleri ile sendika arasında 1973 yılında varılan bir anlaşmayı sona erdirebileceği de bildirilmektedir. Bu anlaşmaya göre işçiler, ülke çapında grevlere girişmeyeceklerini taahhüt ediyorlar. buna karşılık kendilerine yerel düzeydeki uyuşmazlıklar için işi bırakma hakkı tanınıyordu.

Öteyandan, çelik endüstrisi işverenlerinin bir sözcüsü, ABD'nin demir cevheri üretiminin üçte ikisinin, işçilerin greve başladıkları bu iki eyalette elde edildiğini ve grevin uzaması halinde ABD çelik üretiminin durabileceğini ileri sürmüşlerdir.

ABD Komünist Partisi lideri Avrupalı komünistleri sert bir dille eleştirdi

NEW YORK -(THA - TASS)

ABD Komünist Partisi Genel Sekreteri Gus Hall, Avrupa Komünist Partileri liderlerinin tutumlarını ve verdikleri demeçleri sert bir dille eleştirmiştir.

Partinin organı "Daily World" adlı gazeteye verdiği demeçte Hall, Avrupalı bazı komünist partileri liderlerinin sosyalist ülkeleri eleştirir anlamları sözlerine değinerek şunları söylemiştir: Komünist hareket içindeki bütün sorun bir partinin bağımsızlık derecesi değil, onun ne dereceye kadar komünist olduğudur. Sosyalist ülkelerin partileri arasında birbirlerinin zayıflıklarını, eleştirmek, ya da fikir ayrılıklarının tartışmasını yapmak başka şeydir. Hakaret, sizleri tahrif etme ve yalan bambaşka şeydir. Örneğin New York, Times Gazetesi ve diğer Batılı yayın organlarının sosyalizm hakkında yayınları çokluk hakaret ve tahrifatla doludur.

Hall, sözlerini şöyle sürdürmüştür, "sosyalist ülkeler hakkında haber vermeye gelince, son derece güvenilir olarak tanınan New York Times en çarpık ve bozuk haberleri vermeye başlamaktadır. Bu gazetenin gazetecilik yanı büyük yalanlara dayanmaktadır. Her zaman için Sovyet alayhtarı yayın yapmakla bilinir.

Neto "Angola'nın düşmanları yenilgiyi kabul edemiyor"

LUANDA -(THA -TASS)

Angola Devlet Başkanı Agostinho Neto, "Angola halkının düşmanları yenilgiyi hala kabullenemiyor." demiştir.

Neto radyo konuşmasında dünya bugün, Güney Afrikalı ırkçılar ve Angola halkı tarafından ülke dışına atılan haydutların kuklalarının ne marifetler hazırladıklarını bilmektedir." demiştir.

Vera tayfunu 38 kişiyi daha öldürdü

TİPEH - (THA -UPİ)

Bir süreden beri Formoza kıyılarını etkisi altına alan ve saatteki hızı 193 kilometreyi bulan Vera Tayfunun neden olduğu toprak kayması sonunda 38 kişi daha ölmüştür.

DIŞ BASINDAN YORUMLAR

Janata Partisi ve yapısı

Hindistan'da Janata Partisinin işbaşına gelmesinden bu yana hayli zaman geçti. Aylar önce, ülkede İndira Gandi yönetimine karşı birçok parti ortak muhalefet etmek üzere birleşmişti. Halkın bir kesimi, Janata Partisinin yeni bir şeyler getireceğini ve varolan sorunların büyük bir kısmını hafifletebileceğini ummuştu. Yoksullukla savaş, işsizliğin önlenmesi, burjuva-demokratik hakların kazanımı ve sendikal hakların genişletilmesi gibi, önemli sorunlarda çözüme yaklaşılabileceği sanılmıştı.

Janata Partisi aslında tek bir parti değil. Birçok bloklardan ve gruplardan bir araya gelmiş, Büyük toprak sahiplerinin güdümündeki Bharatiya Bloku, orta tabakaların bir bölümünün desteklediği Jana Sangh, Kongre Partisinden 1969 yılında ayrılmış bulunan Ulusal Kongre ve sendikal hareket üzerinde etkinliği bulunan Sosyalist Parti, Janata grubu içinde yer alan belli başlı gruplar.

Bu grupların bir araya gelmesi, Kongre Partisi'nin iktidar döneminde kolay olmuştu. Çünkü hepsi, iktidardaki Gandi yönetimine karşı çıkmak gibi bir platformda birleşmiş bulunuyordu. Ne var ki, iktidar olunduğundan sonra durum biraz değişmiş bulunuyor. Grupların liderleri arasındaki kişisel sürtüşmeler, kimin ne denli etkin olması gerektiği meselesi, Janata Partisi içinde çatlak seslerin çıkmasına yolaçıyor.

Janata Partisi Başkanı ve Başbakan Desai, "Düşünce ve gönül birliği"nin zamana muhtaç olduğunu söylüyor. Düşünce ve gönül birliğinin gerçekleşemediği de Hindistan basınında sık sık yer alıyor. Sendika merkezleri arasındaki birliğin sağlanamaması, gençlik ve öğrenci örgütlerinin bütünleştirilememesi, Jana Sangh'ın kadro örgütü RSS, kültür alanında faaliyet gösteren çeşitli dernekler, bunun gerçekten böyle olduğunu kanıtlıyor.

Son Seçimlerde de parti önemli darboğazlardan geçti. 2400 kişilik sandalye için 40 bin kişi müracaat etti. Yer yer bazı Janata liderlerine karşı muhalefet yapıldı. Bazı adaylar açlık grevine başvurdular. Parti listesine alınmayanların bir bölümü ise, seçimlere bağımsız olarak katıldılar. Kısacası, Gandi iktidarı sırasında bütün olan Janata Partisi içindeki ayrılıklar, iktidar olduktan sonra açıkça ortaya çıktı. Şimdi ülkenin sorunlarını çözmede, belli konularda belli tavırlar almada da farklılar başlayacak.

Kongre Partisi artık muhalefete geçti. Seçim kampanyası sırasında verilen sözlerin tutulup tutulmadığını izleyen ilericiler de hiçbir gelişmenin kaydedilmediği görüşünde birleşiyorlar. İşsizlik sorunun çözümlenmesi yolunda tek bir adım atılmış değil. Sendikal haklara ilişkin verilmiş olan sözler de henüz askıda. Ekonomik ve politik iktidarda merkezileşmeye son verme şeklindeki vaatler de yerine getirilmemiş bulunuyor. Bütün bu sorunlar, Janata Partisinin çözümlemesi gereken sorunlar. Seçim kampanyası sırasındaki vaatleri. Ancak gerek izlediği yol, gerekse yapısındaki bölünmüşlük sorunlara çözüm getiremeyeceğini gösteriyor. Her bir konu, bünyesindeki farklı grupların farklı görüşler belirtmesine yolaçacak.

Ancak Hindistan halkının bunu böylecene seyretmesi de olanak dışı. Yoksullukla mücadele edilmediğini, sendikal haklarının genişletilmediğini, demokratik haklarının yeterli uygulanmadığını görüyor. İktidara geldiğinden bu yana bir hayli süre geçtiği için, artık Janata Partisinin kendini iktidara alıştırmasını da beklemeyeceğe benziyor. Son olarak Başbakan Desai nin evine dek uzanan gösteri yürüyüşü bunun açık bir göstergesi

NEUES DEUTSCHLAND

Seçime katılma oranı çok düşük

Suriye seçimleri bir gün daha uzatıldı

ŞAM-(ANKA-DPA)

Suriye'de dün yapılan seçimlerde seçmenlerin yarısı oy kullanamadığından oy verme işlemi bir gün daha uzatılmıştır. Suriye'de yürürlükte olan yasalara göre seçmenlerin büyük bir kısmı oy vermediği takdirde oy verme işlemi bir gün daha uzatılmıştır.

"Halk Konseyi" olarak adlandırılan Meclisin 195 üyeliği için 1.250 aday seçimlere katılmaktadır. Dün sabah saat 10'da 5,425 sandıkta başlayan oy verme işlemi saat 18'e kadar sürmüş, ancak seçmlerin yarısından fazlasının oyunu kullanmadığı saptandığından oy verme işlemini bugün de aynı saatler arasında devam etmesi kararlaştırılmıştır.

1970 yılında General Hafız Esad'ın bir darbeyle iktidara gelmesinden bu yana yapılan ikinci genel seçim olan bu seçimlere iktidardaki Baas Partisi ve müttefikleri olan Komünistler, Arap Sosyalistleri ve Arap Sosyalist Birliği, "Ulusal Cephe" adaylarını seçimleri kazanması beklenmektedir.

Darbeci bir Yunan subayı hapisten kaçtı

ATİNA-(THA-UPİ)-

Yunanistan Başbakanı Konstantin Karamanlis hükümetini 1975 yılında devirmek amacı ile düzenlenen darbe girişimine katılmaktan suçlu bulunarak ordudan atılan ve II yıl hapis cezasına çarptırılan Binbaşı Paraskevas Bolaris'in cezaevinden kaçtığı bildirilmiştir.

Polis, Bolaris'ın bir kalp hastalığı muayenesi için götürüldüğü Koridollas Cezaevi Hastanesinden kaçtığını söylemiştir.

Bolaris, Yunan askeri polisi eski komutanı Diktatör Yoannides'ın sadık bir yardımcısı idi.

Bolaris, 1975 Şubatında Karamanlis hükümetini devirmek ve ülkeyi yönetmek için askeri diktatörlüğü yeniden kurmak amacı ile komplo hazırlamaktan suçlu bulunarak hapis cezasına çarptırılan 14 subaydan biridir.

Vance Ortadoğu gezisini sürdürüyor

WASHİNGTON-(THA-UPİ)

ABD Dışişleri Bakanı Cyrus Vance, 13 gün sürecek Ortadoğu gezisine çıkmıştır.

İlk olarak İskenderiye'de Mısır Devlet Başkanı Enver Sedat 'la görüşmeyi planlayan Vance'in temasları sırasında başlıca Ortadoğu'yla ilgili Cenevre Barış Konferansını bu yıl sonundan önce başlatmak, İsrail işgali altındaki topraklar sorununa çözüm bulmak ve Filistin Kurtuluş Örgütünün konferansta ne şekilde temsil edileceği konularını ele alması beklenmektedir.

Vance'in Mısır'dan sonra Lübnan, Suriye, Ürdün, Suudi Arabistan, İsrail ve Ortadoğu dönüşünde de İngiltere'ye gitmesi beklenmekte"-

KIZILDENİZ BARIŞ DENİZİ OLMALIDIR

Olaylar birbirini izliyor. Mısır'in Libya'ya yaptığı silahlı saldırılar, Eritre gerillalarına Suudi Arabistan'ın büyük yardımlar yapması, Somali'yle Etiyopya arasındaki gerginlik; bütün bunlar, emperyalizmin Orta Doğu ve özellikle Kızıl Deniz' de yeni oyunlar peşinde olduğunu gösteriyor. Gerçekten de ABD emperyalizminin yeni oyunlara ihtiyacı var. Gerici güçlerin Afrika'da üst üste büyük darbeler yemesi, yeni yeni yenilgilerin ise kaçınılmaz biçimde kendini hissettirmesi (Güney Afrika ve Zimbabwe'de), ABD'nin bu kıtadaki siyasi varlığını ciddi biçimde tehlikeye sokmuş durumda, Etiyopya halkının toplumsal kurtuluş yolunda attığı dev adımlar Libya ve Cezayir'in kararlı anti-emperyalist tutumları, Filistin halkının sürdürdüğü savaşım, Kuzey Afrika ve Ortadoğu'da da hem Amerikan emperyalizmi ve sadık müttefiki İsrail'i, hem de gerici Arap rejimlerini telaşa düşürüyor. Bu arada Cibuti' nin bağımsızlığını kazanması, iç gelişmelerinin henüz ne yönde olacağının tam belli olmaması, durumun karmaşıklığını biraz daha artırıyor. İşte bu ortam içinde, Kızıldeniz'in bir Arap gölü olması gerektiği yolundaki plan öne çıktı.

"ARAP GÖLÜ" NE ANLAMA GELİYOR:

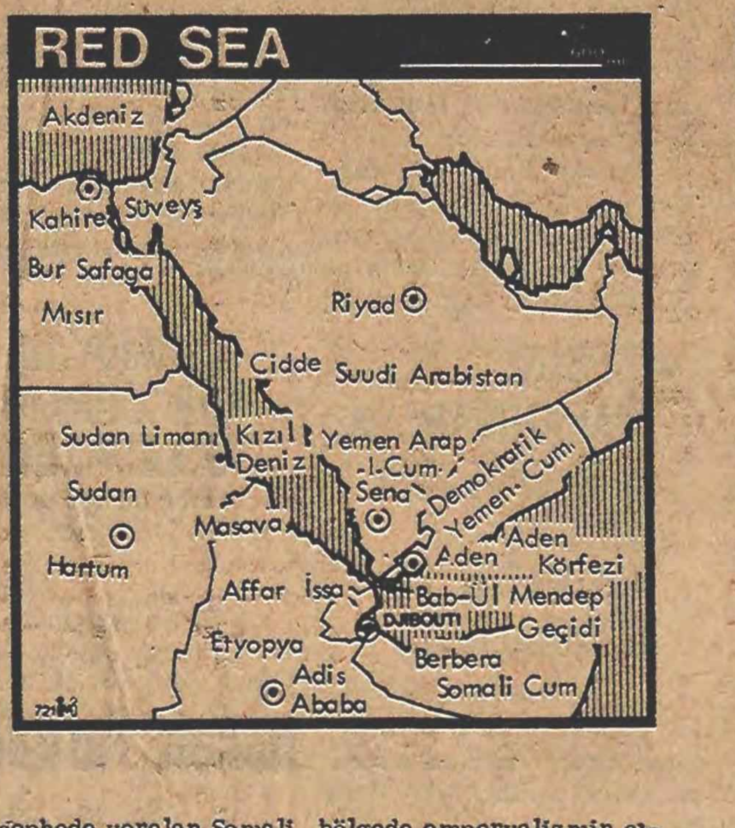
İsrail'in Eliat bölgesinde elinde tuttuğu bir kaç kilometrelik kıyı bir yana, Kızıl Deniz kıyılarının, büyük bir bölümü Arap ülkelerinin elinde. Bu kıyıların en çoğuna sahip üç ülke, Mısır, Sudan ve Suudi Arabistan. Fakat denizin, Aden Körfezine açılan güney bölümünde durum biraz karışık. Sudan'ın Güney'inde 600 km. lik bir kıyı bölgesi resmen Etiyopya'ya ait. Fakat Eritre gerillalarının etkinliklerini sürdürdükleri bölge de işte burası. Denizi Körfezle birleştiren Bab-ül Mendep geçidinde ise genç Cibuti Cumhuriyeti yer alıyor. Geçidin Kuzey yakası Yemen Arap Cumhuriyeti'nin. Denizde kıyısı olmamasına rağmen bölgede önemli bir yer tutan Somali, Cibuti'nin komşusu. Bu ülke, Aden Körfezinin bütün Güney kıyılarını elinde tutmasının yanı sıra, Etiyopya'yla önemli anlaşmazlıkları olduğu için de özel bir yere sahip.

Bu sayılan ülkeler içinde Arap ülkesi olmadığı kesin olan tek Etiyopya var. Kıyı bölgelerinde etkinlik kazanan Eritre gerillaları kendilerini Arap sayıyorlar, fakat bağımsız devlet kurabilirlerse tavırlarının ne olacağı belli değil. Cibuti Arap Birliğinin üyesi, fakat gerici Arap rejimleriyle bütünleşmiş bir durumu yok. Bu yeni devletin tavrı bu günlerde ortaya çıkacak. Zaten "Arap gölü" deyiminin anlattığı şeyi doğru değerlendirmek için, bu deyimi kullananların ne demek istediklerini anlamak gerek.

Önemli olan, Kızıl Deniz'i çevreleyen ülkelerin milliyetlerinden çok, onların politik tutumları oluyor. Sözgelimi çok uzun bir zamandan beri süren Eritre gerilla savaşlarına, Suudi Arabistan ve Sudan'ın yardım yapmaya başlaması, Etiyopya'da ilerici bir rejimin kurulmasıyla çakışıyor. Özellikle Suudi Arabistan, Eritre kurtuluş örgütlerinden Osman Saleh Sabbe'nin yönetiminde olan bir gruba büyük yardımlar gönderiyor. Sudan ise bu gerillaların savaş güçlerini artırmak ve onlara hareket üstünlüğü sağlamak için elinden geleni yapıyor.

BARIŞ DENİZİ

Suudi Arabistan'ın ABD'nin silah pazarında en iyi müşterilerden biri olduğu biliniyor. Mısır'daki gerici yönetimin de, Ortadoğu'da emperyalizmin çıkarları doğrultusunda davranışlar gösterdiği açık. Öteyandan Etiyopya'nın devrimci yönetimi, onu destekleyen Libya ve Güney Yemen, anti-emperyalist cephede yeralan Somali, bölgede emperyalizmin çıkarlarına ciddi tehditler oluşturmakta.

Eritre'de ayrılıkçı savaşın hızlandırılmasını, Somali'yle Etiyopya'arasındaki ayrılıkların kışkırtılmasını ve Mısır'ın Libya'ya karşı giriştiği saldırıları bu çerçeve içinde değerlendirebiliriz. Kızıl Deniz'in bir "Arap gölü" olması isteği de Ortadoğu'da emperyalizmin çıkarlarını koruyabilecek bir ortam yaratılması çabalarından doğmakta. Bölgedeki saldırgan ve savaş kışkırtıcısı güçlere dokunulmaz bir bölge sağlama çabası, anti-emperyalist, barışçı güçlerin güçlü direnişiyle karşılaşıyor. Bu direnişin, amacı, Kızıl Deniz'i şunun ya da bunun gölü değil, halkların kardeşçe yaşadıkları bir bölge, bir barış denizi yapmak.

UDC'YE KATILIMLAR

İSTANBUL'DAKİ 24 DEMOKRATİK ÖRGÜT 2.MC'YE KARŞI EYLEM BİRLİĞİ YAPACAK

HABER MERKEZİ

İstanbul'da bulunan 24 demokratik kuruluş, dün yaptıkları toplantı sonucunda 2. MC'ye karşı eylem birliği yapması kararını almışlardır.

Mühendis ve Mimar Odaları İstanbul Koordinasyon Kurulu, İstanbul Tabip Odası, TÖB-DER, TÜM-DER, TÜTED, TÜMÖD, TÜMAS, TÜS-DER, tüm PTT-DER, DEV-GENÇ, Halkevleri, DDKD İstanbul Şubeleri ile, Tüm Yüksek Tekniker ve Teknikerler Derneği, İGD, DHKD, KÖGEF, Doğu Karadeniz Kültür Derneği, DKD, İKD, GİB-DER, Çırak-Der, KÖY-KOOP Edirne Bölge Temsilciliği, Sanatçılar Birliği, Görsel Sanatçılar Derneği ve Karikatürcüler Derneği'nin katıldığı toplantı sonucunda şu açıklama yapılmıştır.

"Başta işçi sınıfı olmak üzere, tüm emekçi kitlelere, köylülere, aydınlara, memurları, öğretmenlere, teknik elemanlara, öğrencilere, pahalılık, issizlik, ölüm, kan, ırkçılık, şövenizm, baskı ve kıyımdan başka bir şey getirmeyen MC'nin 2. kuruluşu, süre giden faşist baskı ve teröre yeni boyutlar kazandıracaktır."

Bildiride, 2. MC'ye karşı mücadelenin güncel görev olduğu hatırlatılmış ve şöyle devam edilmiştir:

"Bizler bu amaçla bir araya gelen, demokratik kitle örgütleri olarak 2. MC'nin kuruluşu karşısında Türk-İş'in genel grev çağrısını ve DİSK'in eylem birliği önerisini, demokratik mücadelede önemli bir adım olarak değerlendiriyor ve gerçekleşmesi halinde yanında yer alacağımızı bildiriyoruz."

SDP: CHP demokrasi cephesinin kurulması için harekete geçmeli

ANKARA -

Sosyalist Devrim Partisi Merkez Yürütme Kurulu, Türkeş'in barış ve demokrasi meleği kılığına girmesinin kimseyi aldatamıyacağına değinmiş, ileriye dönük tabanıy- la en güçlü kuruluş olan CHP Demokrasi Cephesinin derhal kurulması için harekete geçmelidir" demiştir.

Genel Başkan Mehmet Ali Aybar'ın başkanlığında toplanan Merkez Yürütme Kurulu, bir bildiri yayınlayarak 2. MC'nin birincisinden daha tehlikeli olduğunu bildirmiş "çünkü ekonomik ve sosyal bunalım hızla artmaktadır. Bu artış ise yasadışı işlerin artmasına neden olacaktır" demiştir.

Devlet hazinesinin boşaldığını, ekonomi çarkının iyice yavaşladığını bildiren Sosyalist Devrim Partisi özetle şunları söylemiştir:

"Türk ceza yasasının 163. maddesiyle Anayasamızın 19. maddesi aynı doğrultudadır. İkinci MC iktidarı 163. maddenin değiştirileceğini açıklarken dolaylı bir biçimde Anayasanın laiklik ilkesini yoketme amacını gütmektedir. Buna izin verilemez

Birinci MC döneminde yasalar çiğnendi, mahkeme kararları uygulanmadı 2. MC'nin aynı yolda yürüyeceği kuşkusu vardır. Buna da izin verilemez.

Devletin hazinesi boşalmıştır. Ekonomi çarkı iyice yavaşlamıştır. Transferler yapılamamaktadır. Döviz rezervleri tükenmiştir. Dış kredi olanakları da yok denecek hale gelmiştir. Böyle bir durumda 2. MC'nin ne gibi girişimlerde bulunacağı kaygı yaratmaktadır. Kredi sağlamak için emperyalizme yeni ve ağır ödünler vermesinden korkulur."

SGB: Kalıcı güçbirliği hemen oluşturulmalı

ANKARA-

Sosyalist Gençlik Birliği Merkez Yönetim Kurulu üyesi Kudret Köksal, 2. MC'nin güvenoyu almasının, devrimci demokrat güçlere büyük görevler yüklediğini belirtmiş, "demokrasiden yana bütün toplum güçlerinin ilkeli ve kalıcı güçbirliğinin vakit geçirmeksizin oluşturulması gerekmektedir" demiştir.

Önümüzdeki dönemde faşizmin tırmanışının bir kat daha artacağını belirten Köksal özetle şunları söylemiştir:

"Bu saldırı ve baskılar ancak demokrasi güçlerinin etkin mücadelesiyle göğüslenebilir. Demokrasi güçlerinin böylesine sürdürecekleri birlikte mücadele, MC'cilerin heveslerini kursaklarında bırakacaktır. Çünkü halkımız ve onun tamamlayıcısı olan gençlik MC'yi istememektedir."

CHP Çerkeş Örgütü: ilericiler ve yurtseverler derhal birleşmeli

ANKARA-

CHP Çerkeş Örgütü, sürgün, gericilik, pahalılık ve korku demek olan 2. MC'nin kurulduğu, şu günlerde tüm ilerici demokrat ve yurtseverler 2. MC'ye karşı savaşım vermek üzere birleşmeye çağırmıştır.

CHP Çerkeş Örgütü, 24 Temmuz günü gece tek başına dolaşan bir ilericinin komando oldukları bilinen kişilerin saldırısına uğrayarak dövüldüğünü bildirmiş, saldırganların Çerkeşli olmadıklarını da belirterek, "bu olay yalnız Çerkeş'i ilgilendirmiyor. Tüm yurtta yaşanan olayların bir parçasıdır" demiştir.

Çerkeş CHP Örgütü, sokakta korkusuzca dolaşmak isteyenlerin tarafsızlık düşüncesini bir tarafa bırakarak tutarlı ve bilinçli mücadele vermeleri gerektiğini kaydetmiş ve özetle şunları söylemiştir:

"Anlaşılan odur ki, Başbuğ "vur" işaretini vermiştir. Bu olay yalnız Çerkeş'i ilgilendirmiyor. Tüm yurtta yaşanan olayların bir parçasıdır.

Yarın tek başımıza sokakta dolaşmaktan korkmak istemiyorsak, ben tarafsızım bana dokunmazlar düşüncesini bir yana atmalıyız. Çünkü onlar için suç yalnızca ilerici olmak değil kendilerinden yana olmamaktır. Aydınlık yarınlarımıza gölge düşürmek istemiyorsak bunu bilmek zorundayız."

Almanya'dan tarih dersleri

(Baştarafı 1'de)

değil, bu güçler de yandı. Alman sermayedarlarının büyük kesimi bile, giderek kendilerini haraca bağlayan zorbaların elinde tükendi, yer yer onun kurşunlarına hedef oldu.

Tarih, boşuna yaşanmış bir deney değildir. Üstelik, tarihin tekerrürden ibaret olduğu, söylenmiş tarihsel yalanların en büyüklerinden biridir.

Bugün, dünyanın kimi ülkesinde nazizm kopyacıları bazı gelişmeler sağlamışsa ve uyguladıkları strateji kendi tarihsel örneklerini anımsatmaktaysa, yapılan benzetme, başladığı bu noktada biter. Aradan kırk yıl geçmiştir. İdeolojik ve mali kaynak aynı sınıfsal çerçevedir, orduya sızma imkanları aynı planların sonucudur, işbirliğine teşne partiler ve kişiler her zaman bulunabilecektir.

Ama nazizmin yahut faşizmin kavgası, dünya çapındaki kesin bir yenilgiyle noktalanmıştır. Halk kitleleri bütün toplumlarda büyük bir güç kazanmış, faşizme, Pinochet Şili'sindeki gibi ancak çok özgül koşullarda geçici ve cılız bir özenti olabilmek imkanını bırakmıştır. Klasik faşizmin son uzantısı olan İspanya'nın parlamentosunda, artık, çoğulcu demokrasinin gelişmiş örnekleri yaşanmaktadır.

Bugün Türkiye'de oluşmuş siyasal durumla, faşizm özlemcilerinin önemli bir adım attığı, yeni mevziler ele geçirdiği açıktır. Ama bu sonuç, hiçbir zaman zafere dönüşmeyecektir. Tarihin saati, faşizmin bir toplumda ve dünyada kalıcı başarıya ulaşması için artık çok geçtir.

Faşizm doğrultusunda atılmış olunan adım, elbette toplumda büyük acılar, mutsuzluklar, gereksiz çatışmalar ve zaman kayıplarına yol açar. Ama hepsi o kadar. Bunun dışında, faşizm özlemcilerinin yarattığı kargaşa ortamından halk kitleleri ne kadar zarar görecekse, bu ortamı paralarıyla, siyasal hırslarıyla ve vurdumduymazlıklarıyla beslemiş olanlar da en az kitleler kadar zarara görür.

Faşizmin Türkiye'de elde ettiği başarı, irili ufaklı bütün işbirlikçilerine kutlu olsun, ebelik görevini üstlendikleri bu oluşumun kendilerini de kemirmeye ve yaratılan girdabın içine onları da sürüklemeye başlayacağı günler, uzak gözükmemektedir.

İsmail Cem

SALDIRILAR... BOMBALAMALAR... VE TEPKİLERİ

Faşistler ve kışkırtıcı ajanlar kargaşa yaratmaya çalışıyor

HABER MERKEZİ

2.MC'nin güvenoyu almasından sonra yurdun heryerinde bombalama ve saldırı olayları yoğunluk kazanmıştır. Olayların faşistler ve kışkırtıcı ajanlar tarafından çıkarıldığı görülmüştür. Saldırıların amacının, demokrasi savaşımını saptırmak amacıyla yapıldığı da bildirilmiştir.

● İSTANBUL'DA 2 KİŞİ ÖLDÜRÜLDÜ 11 YERDE PATLAMA OLDU

İSTANBUL-

Önceki gece İstanbul'un çeşitli semtlerinde 11 patlama meydana gelmiş ve iki kişi öldürülmüştür.

Zeytinburnu Telsiz sokakta bulunan bir lokantada televizyon seyreden 28 yaşındaki Ekrem Yılmaz, dışardan atılan kurşunlarla öldürülmüştür. MHP'ye üye olduğu bildirilen Ekrem Yılmaz'dan başka Gültepe'de saat 02.45 sıralarında bir öldürme olayı daha meydana gelmiştir. Ülkü Ocaklarına mensup olduğu bildirilen 28 yaşındaki Ramazan Yurt evine giderken Sarıgül Caddesinde kimlikleri belirlenemeyen kimselerin saldırısına uğrayarak kurşunlanmıştır.

Olayla ilgili faillerin aranmasına başlanmıştır.

Öteyandan, önceki gece İstanbul'un çeşitli semtlerinde 11 patlama olmuştur. Aynı saatlerde meydana gelen patlamalarda, Bakırköy Bahçelievler çevresi, Ahmet Sapmaz'ın Moda'daki evi, Eyüp Sofulardaki Elmacı İşhanı, Eyüp'te MHP binası, Beşiktaş Barbaros Bulvarı Deva İlaç Fabrikası, Londra asfaltında Sancak Tül Fabrikası yakınları, Perşembe Pazarı Aslanhan Kapısı Erenköy Etemefendi Sokak Atabay İlaç Fabrikası sahibi Bülent Arabay'ın evi, Salı Pazarı Evli Yokuşu Orhanhan, Mecidiyeköy Gülhan Caddesindeki Usi Karataş adındaki şahsın evi, Mısır Caddesi İşbankası Şubesi, tahrip edilmiştir.

● ANTALYA VE SERİK'TE OLAYLAR ÇIKTI

ANTALYA-

Hükümetin güvenoyu almasından sonra Antalya'da ve Serik'te olaylar çıkmış Antalya'da bir öğretmenin otosu ile MHP merkez ilçe bürosuna patlayıcı madde atılmıştır.

AP Genel Başkanı Süleyman Demirel'in Başkanlığındaki üçlü koalisyon hükümetinin güvenoyu almasının duyulmasından sonra AP binasında mehter marşları çalınmaya başlanmış bir grup genç de "Başbakan Demirel, Milliyetçi Türkiye" sloganları atarak gece geç saatlere kadar Antalya caddelerinde gösteriler yapmışlardır.

Bu arada bazı otolardan çok sayıda silah atıldığı izlenmiştir. Dört araçta silah attıkları saptanan 15-20 kişilik bir grubun polis tarafından yakalandığı ve dün mahkemeye sevkedildikleri öğrenilmiştir.

Serik ilçesinde de akşamdan sonra davullar çalınıp yüzlerce silah atılmıştır. Emniyet yetkilileri olayı bastırmakta yetersiz kalmışlar, jandarmanın olaylara karışmadığı görülmüştür. Yirmi kadar araçtan oluşan bir taksi konvoyu davul çalarak ve silah atarak ilçe içerisinde geç vakitlere kadar dolaşmışlar polisler göstericilere engel olamamışlardır. Bu arada gece saat 01 sıralarında öğretmen Mehmet Ateş'in Serik yolu üzerindeki evinin önünde duran özel otosuna patlayıcı madde atılmış otomobilde büyük hasar meydana gelmiş, çevredeki binaların da camları kırılmıştır.

Antalya Emniyet Müdürlüğü yetkilileri Antalya ve Serik'te meydana gelen olaylar hakkında soruşturmanın sürdürüldüğünü söylemişlerdir.

● ŞEBİN KARAHİSAR'DA BİR GAZETECİ VE BİR AVUKATIN EVİ BOMBALANDI

ŞEBİNKARAHİSAR-

Şebinkarahisar'da bir gazeteci ve bir avukatın evlerine dinamit atıldığı bildirilmiştir.

THA muhabirinin edindiği bilgiye göre olay gece geç saatlerde meydana gelmiştir. Yıldız semti Bülbül Mahallesinde evlerinde aileleriyle birlikte oturan gazeteci Ali Özdemir ve Avukat Polat Sabuncu'nun evlerinin balkonlarına dinamit atılmış, olay sırasında yakalanan olmamıştır.

Şebinkarahisar Cumhuriyet Savcı Yardımcısı Osman Tektaş THA muhabirine bir açıklama yaparak, olayla ilgili tahkikata başlandığını bildirmiştir.

Giresun Valisi Tekin Alp de yaptığı açıklamada şüpheli şahısların arandığını ancak bugüne kadar göz altına alınan kimse olmadığını kaydetmiştir.

● ANKARA'DA HALKEVLERİ TOPRAKLI ŞUBESİ BOMBALANDI

ANKARA -

Halkevlerinin Topraklı Şubesi önceki gece saat 03.00 sularında bombalanmıştır.

Halkevleri yetkilileri tahrip kalıplarının krem renkli Renault marka bir otomobilden atıldığını belirterek saldırının komandolar tarafından düzenlendiğini söylemişlerdir.

Halkevlerinin Hasan Ali Yücel Caddesindeki Topraklı Şubesinin dün gece saat 03.00 sularında bombalandığını belirten emniyet yetkilileri ise olayda Halkevleri Şubesinin büyük çapta hasara uğradığını ayrıca çevrede bulunan dükkan ve evlerin de camlarının kırıldığını bildirmişlerdir.

Öteyandan Rüzgarlı Sokak Kervan Oteli 110 numarada Ürdün'lü olduğu bildirilen Nikela Yusuf adında bir kişinin ölü olarak bulunduğu öğrenilmiştir. Emniyet yetkilileri olayın 04.00 sularında meydana geldiğini ölüm nedeninin bilinmediğini belirterek Cumhuriyet Savcılığının duruma el koyduğunu bildirmişlerdir.

ANKARA'DA BİR ÖĞRENCİ ARKADAŞINI BIÇAKLADI

ANKARA-

Yüksek Meslek Okulu Öğrenci Derneği Başkanı Atila Olgun, gece saat 21.30 sıralarında, öğrenci Celal Ayman tarafından kalçasından bıçakla yaralanmıştır.

Demirlibahçe'de iki öğrenci arasında çıkan tartışma sonucu meydana gelen olaydan sonra yaralı öğrenci hastaneye kaldırılmış ve Celal Ayman hakkında kovuşturmaya başlanmıştır.

MUŞ'TA OLAYLAR

Muş'un Malazgirt ilçesinde dün öğleden sonra meydana gelen siyasi çatışmada 5 kişi yaralanmış, olayla ilgili olarak gözaltına alınanlardan 6 kişi tutuklanmıştır.

Devrimci Toprak-İş "Faşizm ve onun siyasi cephesi MC mutlaka çökecektir"

ANKARA-

DİSK'e bağlı Devrimci Toprak-İş Sendikası, yutturmaca barış çağrıları yapan faşistlerin besleme saldırganlarının hak ettikleri dersi Türkiye işçi sınıfından alacağını bildirmiş "faşizm ve onun siyasi cephesi MC er veya geç çökecek, sömürünün olmadığı günler gelecektir" demiştir.

Devrimci Toprak-İş Sendikası Genel Başkanlığı basına yazılı bir açıklama yapmış ve şunları söylemiştir.

"Faşizm ve onun siyasi cephesi MC er veya geç, ama mutlaka, Türkiye işçi sınıfının öncülüğünde Türkiye halkının örgütlü mücadelesi sonucu ezilecek ve ancak o zaman, cinayetsiz, saldırısız, işkencesiz, sömürünün olmadığı barış günleri gelecektir.

Dünyanın her yerinde olduğu gibi Türkiye'de de eli kanlı faşizme hak ettiği ders, Türkiye işçi sınıfı ve diğer emekçi katmanların örgütlü mücadelesi sonucu verilecektir."

Türk-İş için karar günü:9 Ağusto

■ Türk-İş İcra Kurulunun dünkü toplantısında genel grevden yana olan kanat ağır bastı ve Yönetim Kurulu'nun 9 Ağustosta toplanması kararlaştırıldı

ANKARA (İSTA)

Türk-İş İcra Kurulu dün toplanarak Genel Yönetim Kurulu'nu toplantıya çağırmıştır. Genel Yönetim Kurulu 9 Ağustos Salı günü saat 10.00 da toplanarak Halil Tunç'un genel grev çağrısını ve DİSK in ortak toplantı önerilerini görüşecektir.

Dün saat 10.00'da toplanan ve 11.00'e kadar devam eden toplantıda Tunç'un Genel Yönetim Kurulu'nun toplantıya çağrılması yönündeki önerisi ele alınmış ve kabul edilmiştir.

Türk-İş Genel Başkanı Tunç 9 Ağustos tarihinde yapılacak Türk-İş Genel Yönetim Kurulu açış konuşmasının son derece geniş ve kapsamlı olacağını bildirmiştir.

TUNÇ KARARLI

Tunç, Türk-İş İcra Kurulu'nun dünkü toplantısından, sonra THA muhabirinin "Bu hükümetin ülke yararına iş göreceğine inanıyor musunuz? Genel grev çağrınızı hükümetin güvenoyu almasından sonra bir kez daha tekrarlayacak mısınız?" şeklindeki sorusunu şöyle cevaplandırmıştır.

"Türk-İş Genel Başkanı olarak bu hükümetin ülke yararına iş görmesinin mümkün olmadığını defalarca söyledim. Bu konudaki görüşlerimi 9 Ağustos 1977 tarihinde toplanacak olan Türk-İş Yönetim Kurulu toplantısından önce kamuoyuna açıklayacağım. Türk-İş Yönetim Kurulu toplantısında, genel grev çağrısı konusu bir karara bağlanacak ayrıca Devrimci İşçi Sendikaları Konfederasyonu Genel Başkanı, Kemal Türkler'in "Birlikte davranma" önerisi değerlendirilecektir.

Hükümetin güvenoyu almasından sonra genel grev çağrısını tekrarlamak diye bir şeye ihtiyaç duymuyorum. Ne demek bir kez daha çağrımı tekrarlayacak mıyım? Bu konudaki görüşlerimizi defalarca açıkladık. Bu konuda o kadar açıklama yapılmıştır ki, tutumumuz belli ve kesindir."

EZGÜ VE ÖZDEMİR KARŞI ÇIKTI

Türk-İş Genel Başkanı Halil Tunç'un çağrısı üzerine toplanan İcra Kurulu toplantısında Yönetim Kurulu- nun toplantıya çağrılmas[...] teğine AP ve MHP'li sen[...] lar karşı çıkmış tır. Tür[...] Eğitim Sekreteri Kaya Ö[...] mir ile Teşkilatlanma Se[...] teri ve AP Samsun Mille[...] kili Etem Ezgü Yönetim [...] rulu'nun toplanmasına g[...] olmadığı görüşünü savun[...] lar, İcra Kurulu'nun gere[...] nel grev konusunu ve ger[...] se DİSK'in yaptığı güçbir[...] çağrısını reddetmesini is[...] mişlerdir.

Genel Başkan Halil T[...] ve Mali Sekreter Ömer E[...] gül konunun Yönetim Ku[...] lunda görüşülmesi gerek[...] ni belirtmişlerdir. Tartı[...] malar sırasında Genel Se[...] reter Sadık Şide tarafsız[...] mış sonuçta yapılan oyla[...] da da çekimser oy kullan[...] tır.

Oylama sonunda 2-2[...] beraberlik nedeniyle Ge[...] Başkan'ın oyu sonucu b[...] etmiş ve Türk-İş İcra Ku[...] lu Yönetim Kurulu'nun 9 [...] ğustos Salı günü saat 10.[...] da toplantıya çağrılmasın[...] rarlaştırmış tır.

Türk-İş İcra Kurulu'[...] Yönetim Kurulu üyelerine [...] derdiği çağrı mektubu[...] "Son olayları görüşmek ü[...] re" toplantı yapılacağı ka[...] dedilmiştir.

TÜRK-SEN KATILMAYAC[...]

Türk-İş Yönetim Kur[...] nun 9 Ağustos günü yapac[...] toplantıda Kıbrıs İşçi Sen[...] kaları Federasyonu Türk[...] Sen'in bulunmayacağı bild[...] rilmiş tir. Türk-Sen'in topl[...] tıya katılmamasının nede[...] hakkında bir bilgi verilm[...] tir. Türk-İş Yönetim Kur[...] Türk-Sen'in temsilcisinin [...] tılmaması nedeniyle Salı [...] nü 40 üye ile toplanacaktı[...]

KARAR İÇİN ADİ ÇOĞUN[...] YETERLİ

Öteyandan Salı günü g[...] nel grev ve DİSK'in çağrıs[...] ile ilgili sorunları görüşm[...] üzere toplanacak olan Yö[...] tim Kurulunda karar alı[...] ması için adi çoğunluk ya[...] olumsuz oylardan bir fazl[...] lumlu oya ihtiyaç bulunma[...] tadır. Türk-İş Yönetim K[...] rulunda 23'ü aşkın sosyal[...] mokrat sendika bulunmakt[...] dır.

Türk-İş Yönetim Kur[...] nun toplantı tarihi İcra-Ku[...] lu toplantısından önce Yö[...] tim Kurulu üyelerine tele[...] edilerek Pazartesi ya da S[...] lı günü Ankara'da bulunup [...] lunmadıkları saptanarak b[...] lirlenmiş tir. Tunç Yönet[...] Kurulu üyelerinin tamamı[...] toplantıda hazır bulunmas[...] çin çaba göstereceğini de[...] lirtmiştir.

İZLENİM

Tunç'a uzatılan el

Süleyman COŞKUN

Devrimci İşçi Sendikaları Konfederasyonu sayın Türk-İş Genel Başkanı Tunç'a bir çağrı yaptı.... DİSK ve Türk-İş Konfederasyonları arasındaki çeşitli konulardaki ilke, görüş ve anlayış farklılıklarına rağmen demokrasi savaşımı ile işçi sınıfımızın ve ülkemizin sorunlarında ortak noktaların saptanmasının mümkün olabileceğini bildirdi.

Türk-İş Genel Başkanı Halil Tunç da bu telgraftan, bu çağrıdan bir süre önce MC'nin nitelikleri üzerinde bir açıklama yapıp bu tür bir hükümete karşı direneceğini açıkladı. Hatta etkili bir de eylem biçimi önerdi.. Tunç bu eylem biçiminin salt kendi Genel Başkanı olduğu konfederasyon için değil tüm işçi sınıfı için geçerli olduğunu da altını çizerek belirtti.

Şimdi 2. MC güvenoyunu aldı. Bu hükümetin bir tek gün bile kalmasının demokrasimiz açısından ne denli zararlı olduğunu tekrarlamanın, sanıyoruz gereği yok. Bunu en iyi bilenlerden biri olduğunu, Sayın Tunç daha hükümet kurulma çalışmaları sırasında açıklamıştı.

Tunç şimdi ne yapacak? Bütün kamuoyu bu sorunun cevabını bekliyor. Bugüne dek Tunç hakkında olumlu ya da olumsuz da düşünülse, bugün geldiği nokta hiç de küçümsenemez. Ancak Tunç da DİSK yönetiminin baştıra baştıra belirttiği iki noktayı, örgüt rekabetçiliğini bir yana bırakarak yeni baştan ve iyice bir düşünmelidir. DİSK yöneticileri çağdışı bir ülke yönetimine karşı başta işçi sınıfımız olmak üzere tüm ilerici ve yurtseverleri tüm demokratları göreve çağırdı. Elbirliği gönülbirliği etmeye çağırdı. Bu hiçbir zaman altında politik çıkar olmayan, apaçık bir çağrı, bu çağrıyı yapmak da, bu çağrıya evet demekde, kişisel prestij açısından hiç kimseye ne bir şey kaybettirir ne bir şey kazandırır. Küçük politik düşüncelerle verilecek bir hayır cevabı ise yalnız Türk-İş'e onun genel başkanına değil ülkemiz demokrasisine büyük yaralar açar.

Tunç işçi sınıfının gücünü en iyi bilecek kişilerden biridir. Ne denli eleştirirsek eleştirelim sayısal bakımdan da en fazla üyeye sahip bir işçi kuruluşunun genel başkanıdır. Bugüne dek demokratik kamuoyunun pek fazla güvenini kazanacak bir politik uygulama içinde olmayan Tunç 2. MC'ye karşı apacık bir tavır koyarak kendisi hakkındaki yargıları değiştirme yönünde önemli bir adım da atmış bulunmaktadır. Bu kadar önemli bir dönemde şahsı için söylediği ve Senatodan istifa edeceği yönündeki sözlerini "o anda söylenmiş duygusal sözleri" olarak görmek istiyoruz. Çünkü unutulmaması gereken bir gerçek demokrasi için verilecek savaşımın parlamento dışında olduğu gibi parlamentoda da etkin bir çaba ile kazanılacağıdır. Tunç gerek işçi lideri olarak gerekse parlamenter olarak 2. MC'ye karşı çıkmalıdır. Bu nedenle de istifayı katiyen düşünmemelidir. Şu sırada demokrasiden yana güçlerin faşizme karşı bir adım bile geri atması zararlıdır.

Tunç, ve Türk-İş yönetimi kişisel mücadeleleri, örgütler arası rekabeti hiç olmazsa demokrasi savaşımı süresince bir yana bırakmalıdır. Ve kendisine uzatılan elin ne anlama geldiğini ne denli içtenlikli olduğunu anlamalıdır.

Gelişmekte olan ülkelerde demokrasi sorunları konulu toplantıdan bir görüntü.

Gelişmekte olan ülkelerde demokrasi sorunları konulu açık oturum yapıldı

İstanbul Üniversitesi İktisat Mezunları Cemiyeti tarafından düzenlenen "gelişmekte olan ülkelerde demokrasi sorunları" konulu açık oturum yapılmıştır.

İstanbul Sheraton Oteli salonunda yapılan açık oturuma New York Üniversitesi Profesörlerinden Dunkaart Rustow Prof. Dr. Nihat Erim, Tabii Senatör ve Halkevleri Genel Başkanı Ahmet Yıldız, Boğaziçi İdari Bilimler Fakültesi Dekanı Prof. Dr. Şerif Mardin ve İstanbul Üniversitesi İktisat Fakültesi Doçenti Acar Örnek katılmışlardır.

İstanbul Üniversitesi İktisat Fakültesi Profesörlerinden Feridun Ergin'in yönettiği açık oturuma davetli oldukları halde Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Kamran İnan ve CHP Genel Sekreter Yardımcılarından ; ve eski Dışişleri ve Milli Savunma Bakanlarından Hasan Esat Işık katılmamıştır.

Hakan Yurdakuler'in katil sanığı Haskiriş'in yargılanması sürüyor

Tanık Turhan Tantoğlu, Haskiriş'i ateş ederken gördüğünü söyledi

ANKARA- (THA)

Tabii Senatör Muzaffer Yurdakuler'in oğlu SBF öğrencilerinden Hakan Yurdakuler'i öldürdükleri iddiasıyla yargılanan Davut Haskiriş, Abdul Duran ve Sabahattin Kapucu'nun duruşmalarına dün de devam edilmiş, tanık olarak ifadesi alınan SBF öğrencisi Turhan Tantoğlu, "Davut Haskiriş Abdul Duran ve Sabahattin Kapucu'yu ateş ederlerken gördüm." demiştir. Tanık, Hakan Yurdakuler'in sanıklardan hangisinin tabancasından çıkan kurşunla vurularak öldüğünü bilmediğini söylemiştir.

Ankara İkinci Ağır Ceza Mahkemesinde devam edilen duruşmaya adli tatil nedeniyle Birinci Ağır Ceza Mahkemesi Başkanı Şeref Balpınar Başkanlık etmiştir. Saat 09.10 da başlayan duruşma sırasında mahkeme başkanı, tanık Turhan Tantoğlu'nun Sinop Asliye Ceza Mahkemesince alınan 19.7.1977 tarihli ifadesini okumuştur. Turhan Tantoğlu adlı tanık ifadesinde şöyle demiştir:

"Olay günü fakülte kapısında bulunan görevlilere üzerimi arattıktan sonra içeri girdim. Öğrenci arkadaşlarım forum yapılacağını söylediler, foruma katıldım. Forum bittikten sonra okul salonuna geldik, giriş kapısında 10-15 kadar Ülkücü vardı, biz polislere bu öğrencilerin sıkı şekilde aranmasını söyledik. Bunun üzerine de bu grup çeşitli sloganlar atarak kapıya çıktı ve fakülteyi taşa tuttu.

Dışarı çıkanların fakülteyi taşlamaları üzerine içerde bulunan 50-60 kadar öğrenci taş atanların üzerine yürüyünce de dışardakiler bunlara doğru ateş etmeye başladılar. Ben de bu arada dışarı çıkmıştım. Davut Haskiriş yere çömelmiş ateş ediyordu.. Bu arada Sabahattin Kapucu ile Abdul Duran da tabancalarını çekmiş ateş ediyorlardı. Hakan Yurdakuler'in bu sanıklardan hangisi tarafından açılan ateş sonucu vurularak öldüğünü bilemem."

Sanık vekilleri Tantoğlu'nun ifadesine itiraz etmişlerdi.

149. dönem yedeksubay adaylarının sevkine başlandı

KONYA - (THA)

149. dönem yedek subay adaylarının sevkine başlanmıştır.

Yedek subay adaylarına gerekli bildirimler yapılmıştır. Yedek subay adaylarının sevk işlemlerine bağlanması üzerine askerlik şubelerinde çalışmalar yoğunlaşmıştır.

Ecevit CHP' li parlamenterlerle görüşmeye başladı

CHP' li milletvekilleri, Ecevit' ten demokratik güç ve eylem birliğine kayıtsız kalınmamasını istediler

ANKARA (İSTA)

CHP Genel Başkanı Bülent Ecevit, dün saat 10.00'dan itibaren CHP'li parlamenterlerle gruplar halinde görüşmeye başlamıştır. Bu görüşmeler sırasında CHP'li parlamenterlerin Genel Yönetim Kurulu'nda yakınlarına ve parti içi demokrasi önerdikleri öğrenilmiştir.

Ecevit, dün saat 10.00'dan itibaren ORAN'daki evinde CHP'li parlamenterlerle parti içi ve yurt sorunlarını görüşmeye başlamıştır. CHP'li parlamenterler görüşmelerde özellikle örgüt sorunları üzerinde durmuşlar, Genel Yönetim Kurulu'nun bu konudaki tutumunu eleştirmişlerdir.

Alınan bilgiye göre, CHP'li parlamenterler Ecevit'e Genel Yönetim Kurulu'nun örgüt üzerinde haksız tasarruflar yaparak parti içi demokrasiyi zedelediğini söylemişlerdir. Ecevit'in sürekli olarak not aldığı görüşmeler sırasında CHP'li parlamenterler partinin bugüne kadar izlediği politikayı da eleştirmişler, bundan sonra izlenecek politikanın nasıl olması gerektiği konusundaki görüşlerini açıklamışlardır.

Öteyandan, bazı CHP'li parlamenterler 2. MC'ye karşı demokrat yurtsever örgüt ve kuruluşların yapacakları ortak direnişe CHP'nin uzaktan bakmasının yanlış olacağını belirttikleri, bu konuda CHP'nin tavrını en kısa süre içinde açıklaması gerektiğini savundukları da ifade edilmiştir.

GENEL MERKEZ'DE DE TOPLANTILAR BAŞLADI

Ecevit, parlamenterlerle gruplar halinde görüşmeler yaparken CHP Genel Merkezinde il parlamenterleriyle le Genel Yönetim Kurulu üyeleri illerin çeşitli sorunlarını saptamaya başlamışlardır.

Gerek Ecevit'in gerekse Genel Yönetim Kurulu'nun parlamenterlerle görüşmeleri tamamlanmasından sonra CHP grup Yönetim Kurulları ile Genel Yönetim Kurulu'nun bir toplantı yapacağı bildirilmiştir. Bu toplantıda gerek örgüt gerek yurt sorunları ele alınacak ve parlamenterlerin isteklerinin ışığı altında bundan sonra izlenecek CHP politikası ana hatları ile saptanacaktır.

PTT İŞYERLERİNDE İŞ MAHKEMESİ DİSK'İ HAKLI BULDU

DİSK'e bağlı Yeni Haber-İş Sendikası'nın PTT işyerlerinde grev oylaması isteğini Bölge Çalışma Müdürlüğünün durdurma kararını İstanbul 7. İş Mahkemesi durdurmuş ve DİSK'e bağlı sendikanın isteğini haklı bulmuştur. PTT işyerlerinde grev oylamasına devam edileceği bildirilmiştir.

Feyzioğlu CGP' nin MC karşısında taviz vermeyen bir muhalefet olacağını söyledi

ANKARA-(İSTA)

CGP Genel Başkanı Turhan Feyzioğlu, partisinin MC Hükümeti karşısında taviz vermeyen, kararlı ve cesur bir muhalefet olacağını açıklamıştır. Muhalefette ikende çok yararlı hizmetler yapılabileceğini önesüren Feyzioğlu "Anayasamızda en iyi şekilde tarif edilmiş olan çağdaş, toplayıcı, birleştirici milliyetçilik anlayışı muhalefette de rehberimiz olacaktır" şeklinde konuşmuştur.

CGP'nin ülke için yararlı gördüğü birçok konularda önemli yasa tekliflerini Meclise sunduklarını belirten Feyzioğlu, dün yaptığı basın toplantısında özetle şunları söylemiştir:

"Enflasyonun daha da hızlanmasını önleyecek, pahalılığı durduracak tedbirler alınmasını, milyonlarca yurttaşın, hayat çekilmez hale gelecektir.

Öğretmenden din görevlisine, Köyişleri Teşkilatı mensuplarından iktisadi devlet kuruluşları yöneticilerine kadar bütün devlet memurlarının, "askeri" ve öğrencileri bu veya bu partinin "askeri" ve bu partinin militanı ve vuruvu gücü haline getirme çabalarından, iktidardaki veya muhalefetteki bütün partiler elbirliği ile vazgeçmezler, devlet idaresinin tarafsızlığı ilkesine uyulmaz, kaynağı ve hedefi ne olursa olsun anarşinin ve şiddetin her türlüsünü iktidar ve muhalefet birlikte kınamazlarsa ve bunların karşısına meşru ve tarafsız devlet güçleri ile en kararlı şekilde çıkılmazsa, Türkiye'de huzur sağlanamaz.

Yolsuzluklarla ilgili vurgunlar, özel bürolar aracılığı ile "haraç alma"lar karşısında gerekli hassasiyet gösterilmezse sağlıklı bir demokrasi düzeni işleyemez."

Haşhaş ekimi affı yasası kesinleşti

ANKARA -(İSTA)

Haşhaş ekimi ile ilgili bazı suç ve cezaların affını öngören yasa önerisi Cumhuriyet Senatosu Genel Kurulunda kabul edilerek kesinleşmiştir. Yasa, Cumhurbaşkanı tarafından onaylanıp Resmi Gazetede yayınlanmasından sonra yürürlüğe girecektir.

KAYITLARI SİLİNEN ÖĞRENCİLER

Orta ve yüksek öğrenim öğrencilerinden hangi nedenle olursa olsun kayıtları silinmiş olanlarla kendi istekleriyle ayrılmış bulunanların öğrencilik sıfatlarını tekrar kazanmalarını öngören yasa önerisi Cumhuriyet Senatosu Genel Kurulunda, Millet Meclisinden gelen metnin de değişiklik yapılması nedeniyle tekrar Millet Meclisi Başkanlığına gönderilmiştir.

GERİ ZEKALI ÇOCUKLAR

Geri zekalı çocuklar, korunmaya muhtaç çocuklara ilişkin yasa kapsamına alınmışlardır.

Meclis Başkanı 9.turda da seçilemedi

ANKARA-(İSTA)

Millet Meclisi Genel Kurulu'nda Başkanlık seçimi için yapılan 9'uncu tur oylamada da sonuç alınamamış, ancak, CHP'li Nebil Oktay' dan başka AP'li Kinyas Kartal da adaylığını koymuştur.

Memurlara konut kredisi ve kira tazminatı öngören yasa teklifi Millet Meclisi' ne verildi

ANKARA-(İSTA)

İstanbul CHP Milletvekili Çağlayan Ege ile Hatay CHP Milletvekili Öner Miski devlet memurlarına konut tazminatı ve konut edinme kredisi verilmesi konusunda bir yasa teklifi hazırlamışlar ve Millet Meclisi Başkanlığına vermişlerdir. Öneri yasalaştığı takdirde memurlara 250 bin lira kredi verilecek ayrıca maaşları oranında kira tazminatı ödenecektir. Öneride memurların konut edinmeleriyle ilgili olarak 3 yöntem getirilmektedir. Bunlar arasında MEYAK Yasasının çıkarılması, devletin yüzde 3 faizli ve 20 yıl vade ile konut kredisi vermesi ya da ker... sinin konut yaparak kamu personeline belli bir sıralama ile dağılması bulunmaktadır.

Polis İGD Merkezini bastı

İlerici Gençler Derneği Merkezi ve Eminönü Şubesi dün polisçe basılarak aranmıştır. Arama sonunda dernekte yasal olmayan bir şey bulunamamıştır. İGD bir açıklama ile olayı kınamıştır.

EKONOMİ DÜNYASINDAN HABERLER

Yılın ilk yarısında dış ticaret açığı 2 milyar doları aştı

● İTHALAT 3 MİLYAR DOLARA YAKLAŞTI

ANKARA-(ANKA)

Yılın ilk yarısında ithalat toplamı 2 milyar 942,1 milyon dolara varırken, dış ticaret açığı da 2 milyar doların üzerine çıkmıştır. Böylece, yılın ilk yarısında programda öngörülen ticaret açığının yüzde 62,4'üne erişilmiştir. 1976 yılının Ocak-Haziran döneminde ticaret açığı 1.192,8 milyon dolara çıkmış yıllık ticaret açığının yüzde 37,6'sı bu dönemde gerçekleşmişti.

1977 yılında fiili ithalatta döviz darboğazına rağmen 6 aylık dönemde yüzde 24,8 oranında artış ortaya çıkmış ihracat ise yüzde 24,1 oranında düşmüştür.

Mayıs ayında yavaşlayan fiili ihtalat, Haziran ayında yeniden artış göstererek 1976 yılının aynı ayının üzerine çıkmıştır. Geçici verilere göre, yılın altıncı ayında 580,8 milyon dolarlık ithalat gerçekleştirilmiştir. 1976 yılının aynı ayında ise ithalat toplamı 400,1 milyon dolar olarak hesaplanmıştı.

Fiili ithalatta ortaya çıkan gelişimler, ihracatın düşük düzeyde kalmasıyla birleşince Haziran ayında ticaret açığı 455,5 milyon dolar olarak gerçekleşmiştir. Bu değer, 1976 yılının aynı ayına ilişkin ithalat değerinin de üzerindedir.

Yılın ilk yarısında ortaya çıkan ticaret açığı, 1977 yılı sonunda ithalat ihracat farkının program değerini önemli ölçüde üzerinde gerçekleşeceği kanısını kuvvetlendirmiştir. Yetkililer, iyimser bir tahminle 1977 yılının bütününde dış ticaret açığı 4,5 milyar dolar olarak gerçekleşeceğini ifade etmişlerdir.

Esnaf ve sanatkarların kredi limitleri 100 bin liraya çıkarıldı

KONYA-(THA)

Esnaf ve sanatkarların kısa ve uzun vadeli kredi limitleri 100 bin liraya çıkarılmıştır.

Edinilen bilgiye göre, 75 bin lira olan oto alım kredisi 100 bin liraya yükseltilirken, 200 bin lira olan kooperatif yetkisi de 300 bin liraya çıkarılmıştır.

Yeni uygulamanın 1 Ağustostan itibaren başladığını bildiren ilgililer, bu konuda esnaf kefalet kooperatiflerine gerekli talimatın verildiğini bildirmişlerdir.

POLİTİKA KULİSİ

Süleyman COŞKUN
Nahit DURU
Aydın ŞENESEN

Uysal bir ara İnönü' leşti ve AP' lilere "ışık mı gördünüz" dedi

Millet Meclisi Genel Kurulu'nda 2. MC Hükümeti'nin programı üzerinde tartışmalar yapılıyordu. Millet Meclisi'nin geçici Başkanı Kinyas Kartal, bir ara içtüzüğün 70'ince maddesinin yanlış yorumundan ötürü MHP'li gün Sazak'a söz verdi. CHP'liler itiraz etti, sıra kapaklarını vurdular ve Sazak'ın usûl dışı konuşmasını kısmen de olsa engellediler.

CHP milletvekillerinin tüm uyarılarına karşın geçici Başkan Kartal'ın Sazak'a söz vermesinden sonra, Hayrettin Uysal "Başkanının tutumunun aleyhinde" söz alarak kürsüye geldi. Uysal henüz ilk sözlerini söylemişti ki, AP sıralarından büyük bir gürültü koptu. Gürültü o denli fazlaydı ki, Uysal bir ara AP'lilere dönerek ışık mı gördünüz-?" sorusunu sordu.

AP'lilerin hiçbiri bu "ışık mı gördünüz--?" sözcüğünün anlamını kavrayamamıştı. Hatta içlerinden biri de " bu adam yine saçmalıyor" dedi.

Ancak, Uysal, AP'linin deyimi ile "saçmalamıyor"aksine İnönü'ce bir söz söylüyordu. İnönü de, kendisi konuşurken AP'liler gürültü yapınca, "ne o ışık mı gördünüz -?derdi. Uysal da aynen paşa gibi konuştu.

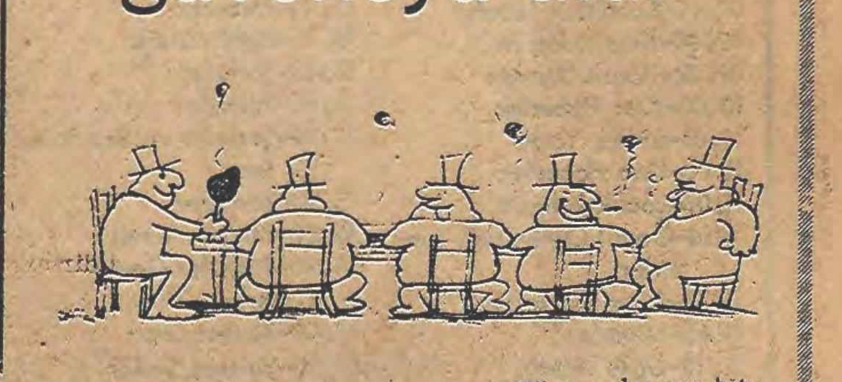
Ve AP'lilere "ışık mı gördünüz-?" dedi.

Bu sözün anlamı gerçekte çok basitti. Bilirsiniz, İsmet İnönü eski bir askerdi ve askeri deyimleri çok iyi bilirdi. "ışık mı gördünüz-? " de askeri bir deyimdi.

Tavlalarda bakılan atlar karanlıkta tutulurlar ve gürültü etmemeleri sağlanırdı eski dönemlerde. Atlara yem verecek kişiler içeriye ışıkla girince, atlar, kişnemeye, tepinmeye başlarlar ve huysuzlaşırlardı.

Paşa da bu sözcüğü sık sık kullanırdı AP'lilere. En son da 12 Mart ara rejiminden sonra bir gün Meclis'te konuşurken kullanmıştı. Ama hiçbir AP'li paşanın ne demek istediğini anlayamamıştı. Tıpkı geçen gün Uysal'ın sözlerinden bir şey anlamadıkları gibi...

Yemece'ciler güvenoyu aldı

Güvenoylaması bitmiş, 2. MC 229 oyla güvenoyu almıştı. CHP'liler sinirli biraz da üzüntülüydüler. Merkez Yönetim Kurulu üyesi ve İstanbul CHP Milletvekili Orhan Birgit'te kuliste volta atıyordu.

Birara yanındakilere dönerek "yemece güvenoyu aldı almasına ama, bakalım ne kadar dayanabilecekler." dedi. Ancak. Yemece' nin ne anlama geldiğini bir milletvekili anlamamış olacak ki, "bu Yemece ne demek ağabey? Kesmece karpuz gibi birşey mi? " diye sordu.

Birgit gülerek,"hem Yemece, hem de yeni MC anlamına geliyor. Sen nasıl yorumlarsan öyle" karşılığını verdi.

Bir metrekareye üç bakan

Ecevit hükümetinin bakanlarından Yüksel Çakmur ile Gündüz Ökçün kuliste kolkola dolaşıyorlardı. Yüksel Çakmur, uzaktan gazetecileri görünce, hemen yanlarına geldi. Tabii Gündüz hocayla birlikte. Gazeteciler Çakmur'a "nasılsınız sayın bakan? " deyince Gündüz Ökçün hemen atıldı ve' yahu bizde bakanlık yaptık ama bize hiç sayın bakan diyen yok." diye takıldı.

Konuşma sürüp gidiyordu. Gazeteciler Yüksel Çakmur'un milletvekilliği ve bakanlığı sırasında basınla iyi ilişkiler kurduğunu o nedenle de diyaloğunun da iyi olduğunu anlattılar, Gündüz Ökçün'e. Ökçün de en kısa süre içinde kendisininde Basın Bürosuna abone olacağını söyledi. Tam bu sırada Ecevit hükümetinin İmar ve İskan Bakanı Erol Tuncer de gruba katılınca, Gündüz Ökçün "oooo, bir metre kareye üç bakan fazladır" dedi..

Tür" keş" değil, Tür "keç"

Geçenlerde Orta Anadolulu bir yurttaş eşinin tedavisi için Ankara'ya gelmişti. Birlikte hastaneye gittiler. Ama önce kayıt yaptırmaları gerekiyordu. Onun içinde hastanenin Kayıt Bürosuna gittiler. Kayıt memuru hastanın adını sorunca, yurtaş, "...... Türkeç" cevabını verdi. Kayıt memurunun suratı bir anda asıldı ve "Türkeş mi-?" sorusunu sordu. Yurttaş'a bu tür sorular çok sorulmuş olacak ki, büyük bir soğukkanlıkla hemen "Keş değil, Keç" diye düzeltti.

Sonra, yurttaş eşini muayene için doktora götürdü. Doktor hastanın fişini inceledikten sonra, bir adamı, bir eşini inceledi ve "soyadınız Türkeş mi-?" diyerek azarlarcasına konuştu. Orta Anadolulu yurttaş, doktorun da yanlışlık yaptığını anlamıştı. Onun için mütebessim di ve:

"Aman beyim, ne yapıyorsunuz bizim soyadımız (keş) değil (keç)"yanıtını verdi.

Doktor da bir "keş"i değil, "keç" i muayene ve tedavi etmenin mutluluğunu tattı.

Nifak çeşitleri

Demirel güvenoyu alırken anasından emdiği süt burnundan geldi. 1965 yılından beri her türlü abra-kadabra numarası yapıp hokuspokusculuğun büyük ustası olduğunu gösteren AP Genel Başkanı bu kez oldukça zorlandı. En sonunda da hükümet programının eleştirilerini cevaplandırırken, içini döktü:

"Çok nifak sokmak istediniz içimize. Biz sizin yaratmak istediğiniz nifakları üçe ayırıyoruz. Birincisi ufki nifak, ikincisi şakuli nifak, üçüncüsü burgu nifak. Birincisinde yani ufki nifakta topumuzu birden bombardımana tutunuz. İkincisinde yani şakuli nifak dediğimiz şekilde üç partinin arasına soğukluk sokmaya çalıştınız. Şu onun hakkında bunu söylemiştir. Bun bunun hakkında bunu söylemiştir. Üçüncü de de partilerin içine nifak üflediniz. Görüyorsunuz ki, üçünü de başaramadınız...."

objektifin yakaladığı

Türk-Sovyet Parlamentolararası Dostluk Grubu kuruldu

ANKARA (İSTA)

Türkiye ile Sovyet Sosyalist Cumhuriyetleri Birliği arasında Parlamentolararası Dostluk Grupları karşılıklı olarak resmen kurulmuştur. Türk-SSCB Parlamentolararası Dostluk Grubu Müteşebbis Heyeti Başkanı Senatör Suphi Gürsoytrak dün yaptığı açıklamada "dostluk gruplarının kurulmuş olması iki ülke arasındaki yakınlığı işbirliği ve dostluğu daha ileri düzeylere çıkaracaktır" demiştir.

Türk Tabip Odası Yönetim Kurulu pasaport verilmedi

İSTANBUL - (İSTA)

Türk Tabibler Birliği Yönetim Kurulu üyesi Dr. Sevinç Özgüner'in pasaport için başvurusu, hiç bir gerekçe gösterilmeden, geri çevrilmiş ve kendisine yurt dışına çıkma izni verilmemiştir.

Yaratıcı sanatçı olmak

Orhan TAYLAN

(Baştarafı 8.de)

muyuz, açık mıyız ve bu sorunu somut olarak yani içinde bulunduğu ilişkiler sistemi içinde çözümleyebiliyor muyuz? Bir durumu, sözgelimi aç bir çocuğu ya da yaşlı bir işçiyi ele aldığımız da onu olduğu gibi sergilemekle yetiniyor muyuz, yoksa çevresinde değişmekte olan herşeyle gene değişmekte olan kendisinin ilişkisini bulup çıkarabiliyor muyuz?

Bütün bunları bir tartışmayı körüklemek için sıraladığım sanılmasın. Tersine burjuvazinin sanatının artık çürüyüpkokuşup bittiği bir dönemde yaşayan çok talihli insanlarız. Bizler ülkemizde işçi sınıfının sanatının kuruluşuna, serpilip gelişmesine katkıda bulunma olanağına sahip bir kuşağız. Bunun sorumluluğu, bizleri, işçi sınıfı adına, sanat adına yapılan özensiz, yetersiz, boyutsuz ve de özgün yaratı niteliği taşımayan işleri günü birlik yararlar adına 'idare etmekten' alıkoysun. Ben de, yukarıda dediğim gibi, serpilip gelişmekte olan herşeyin uzağında hiç bir çalışmaya katkısı olmayacak, bu "ölçü" tartışmasına girmek gibi bir hatayı herhalde bir daha yapmam.

RADYO

TRT 1

05.00-Açılış, Program ve Kısa Haberler
05.05-Türküler, Şarkılar ve Oyun Havaları
07.00-Kısa Haberler
07.30-Haberler
07.40-Sabahtan Sabaha
09.00-Kısa Haberler
09.02-Kadın Dünyası
10.00-Kısa Haberler
10.01-Arkası Yarın
11.00-Kısa Haberler
11.01-Çocuk Bahçesi
11.16-Özdal Orhon'dan Şarkılar
11.30-Gözde Eserler
11.45-Türküler
12.10-Öğle Üzeri
12.55-Reklamlar, ve Radyo Televizyon Program Haberleri
13.00-Haberler
13.15-Oyun Havaları
14.32-Halk Ozanları Bölge Sanatçıları
15.00-Kısa Haberler
15.01-Sizlerle Birlikte
16.05-Nevzat Güyer' den Şarkılar
16.45-Çocuk Bahçesi
17.00-Kısa Haberler
17.02-Akşama Doğru
19.00-Haberler
20.15-Köy Dağarcığı
20.40-Aziz Şenses'den Türküler
20.55-Çocuklar İçin
21.00-Kısa Haberler
21.02-Konuların İçinden
21.45-Ali Rıza Gündoğdu' dan Türküler
23.00-Haberler
23.10-Amatör Topluluklar
23.35-Türküler ve Oyun Havaları
24.00-Kısa Haberler
00.02-Gece Konseri
00.55-Kısa Haberler
01.00-05.00-Gece Yarısı

TRT 2

08.00-Gün Başlıyor
09.00-Haberler
09.15-Hafif Müzik
09.45-Çarşambanın Melodileri
10.15-Şarkılar
10.30-Türküler Geçidi
11.10-Sevilen Eserler
11.30-Türküler
11.45-Şarkılar
12.20-Yurttaşlık Borcumuz: Vergi
13.00-Haberler
13.15-Hafif Müzik
13.30-Şarkılar
14.00-Türküler
14.35-Şarkılar ve Saz Soloları
15.00-Türküler
15.20-Küçük Konser
16.00-Türkü Geçidi
16.20-Arkası Yarın
17.00-Konser Saati
18.30-Yurttan Sesler
19.00-Haberler
19.45-Erkekler Faslı
20.15-Hafif Müzik
20.45-Şarkılar
21.00-Türküler
21.15-Sanat Dergisi
22.02-Yay-Kur Saati
23.15-Bir Romanımız Var
23.30-Haberler
23.35-Solistlerden Seçmeler
23.55-Program ve Kapanış

TRT 3

07.00-Açılış ve Program
07.02-Güne Başlarken
07.30-Sabah İçin
08.30-Çağımba Konseri
09.45-Türküler ve Oyun Havaları
10.15-Diskoteğimizden
11.15-Solistlerden Seçme Eserler
11.45-Öğleye Doğru
12.45-Bu Şarkı Hangi Makamdan ve Saz Soloları
13.15-Müzik Şöleni
15.00-Türk Bestecileri
16.00-Çağdaş Müzik
16.30-Çeşitli Sololar
17.00-Bağlama Takımı
19.00-Dünden Bugüne
21.55-Türk Düğünleri ve Gelenekleri
23.00-Geceden Geceye
24.00-Gece ve Müzik
01.00-Program ve Kapanış

TELEVİZYON

18.40 BALARISI

Dizinin 6. bölümünde, Balarısı Tombik annesini aramaya devam ederken, Balarısı Roza ve annesi Kraliçeye rastlarlar. Roza'nın kraliçi yabani farenin saldırısına uğramak üzeredir. Balarısı Tombik, Kraliçe'nin askerlerinin yabani fareyi yenmelerine yardım eder. Kraliçe kurtarır ve yeni serüvende annesini bulmak için Roza ve Kraliçe'den ayrılır.

19.05 EVEREST' DE YAŞIYANLAR

19.40 BİZİM MASALLARIMIZ

20.00 HABERLER

20.40 MUTLU AİLE

20.50 BİR OYUN

İngiliz yazarı John Galsworthy'nin "The Skin Game" (Hileli Oyun) isimli eseri. İlk kez 1920 yılında sahneye konmuştu, 1931 yılında da filme çekilmişti. Birinci Dünya Savaşı yıllarında İngiliz toplumunun uğradığı değişiklikleri hiceden eserin konusu özetle şöyle:

Hillerist ailesi, yüz yıllardan beri ailenin malı olan malikanede yaşamaktadır. Varlıklı bir sanayici olan Hornblower'in gelmesiyle, malikâne halkının huzuru kaçar. Kendisi bir yoktan var eden Hornblower, geniş arazileri satın alıp fabrikalar kurmak hevesindedir. Ancak Bayan Hillerist, Hornblower'in tekliflerini kabul etmek istemez. Ayrıca onu her gördüğünde de her fırsatta açıklar. Hornblower'in gelini Chloe da Bayan Hillerist'in kara listesine girmiştir. Bayan Hillerist, kocasının danışmanı Dawker'in de yardımıyla Chloe'nun geçmişindeki sırları ortaya çıkarır.

Chloe, boşanma davalarına delil sağlamak amacıyla evli erkeklerle ilişki kurarak geçimini sağlamıştır. Hornblower, Hillerist ailesinin tüm isteklerini yerine getirmeyi kabul eder ama...

22.20 TÜRK SANAT MÜZİĞİ

Programda Türk Sanat Müziği sanatçısı Turhan Özek ekrana geliyor

23.10 GÜNE BAKIŞ

TV.DEN HABERLER

Müzik programlarına ağırlık verildi

Televizyon Daire Başkanlığının müzik programlarına ağırlık verilmesi konusundaki kararını açıklamasından sonra, sanatçılara da rağbet arttı. Şu günlerde yayınlanacak olan bir program için bu kez Selahattin Alpay stüdyoya girdi. Alpay bu programında Türk Halk Müziğinden bir demet sunuyor. Hüseyin Karakaş ile Ozan Can'ın gerçekleştirdiği tüze müzik yapıtında, sırası ile şu parçalar yer alıyor: "Arap atı gibi sallar başını, "El ele ver gidek Baruthane'ye", "Uzun hava", "Yüksek Ovalarda Bülbüller Öter", "Daracık Sokakta Yare Kavuştum", "Yayık Yaydım Kolum Şişti".

Müzik Şov Programı yeni bir şekil aldı

Müzik eksikliği dikkate alınarak hazırlanan programlar arasında, bir de Esintiler adı altında müzik şov var. Onbeş günde bir yayına girecek olan programı Hüseyin Karakaş ve Ozan Can hazırladılar, yapımın sunucusu Ülker Oğuz.

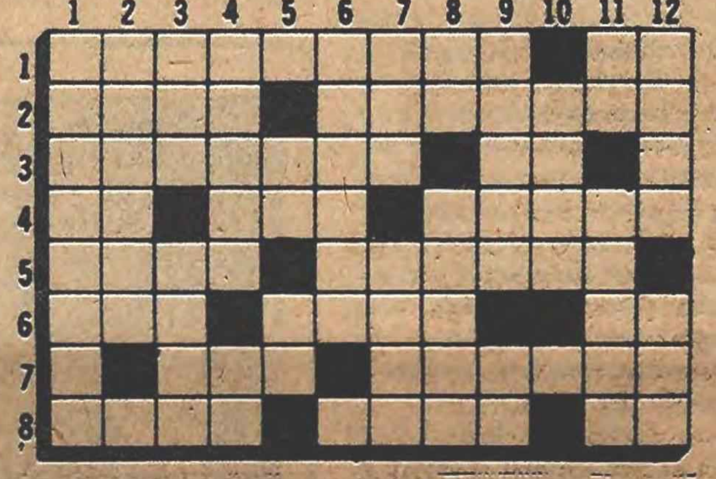
Şimdilik eski bandlardan yararlanılarak süslenecek olan "Esintiler" de, Türk Hafif Müziğinin yanısıra, Türk Sanat Müziği ve Türk Halk Müziği konularına da yerverilecek.

Program yapımcıları, sadece müzik türleri değil, güldürü niteliğinde skeçlerinde "Müzik Şov" programında yeralacağını belirtiyorlar. Önemli bir aksaklık olmazsa, şimdilik arşivden değerlendirilecek program için yeni çekimlere Eylül ayından itibaren başlanacak.

Sofya' da yapılacak üniversite oyunları ekrana getirilecek

Olimpiyat oyunlarının bir provası olarak nitelendirilen Üniversite Oyunları sonunda ekrana gelebilecek. Sofya'da yapılacak karşılaşmalar Spor servisindeki çelişkiler nedeniyle yarından çıkarılmış idi. Bir ilgili servisteki sürtüşmelerin sonunda çözümlendiğini, oyunların hergün 1 saatlik özetler halinde ekrana getirilmesinin kesinleştiğini, anlaşma olabilirse Yüzme, güreş ve atletizm yarışmalarının naklen verileceğini TÜBA muhabirine açıkladı.

BULMACA

SOLDAN SAĞA: 1-Becerikli-"Numara", 2-Osmanlı devletinde feodal sömürünün bir parçası olarak halkı ezen ürün vergisi,-Burjuva demokratik devrimlerin gelişmesi ile yaygınlaşan, din ile devlet işlerinin ayrılışı. 3-Söylenti-TERSİ, İridyumun simgesi, 4-Kriptonun simgesi-Hapishane (halk dilinde)-Kural, yasa (argo). 5-Yıl-Belirti, İz. 6-Faşistlerin bir boy hedefi haline gelen bir İstanbul Üniversite Tasdik-Balık avcı aracı. 7-Bir ilimiz-Komut sorunundan en çok mağdur olan. 8-Bir kara taşıtı-Yünlü kaba kumaş-Sahip.

YUKARDAN AŞAĞI: 1-Sınıf mücadelesinin kaçınılmaz olarak proletaryanın burjuvazi üzerindeki diktatörlüğüne yol açacağına inanan. 2-Aynı soydan insan topluluğu. 3-TERSİ, Mevcut-Çekirdek(eski dilde). 4-İsteyip yapma gücü-En kısa zaman. 5-TERSİ, Dünyanın uydusu-Bir sayı, 6-Unsur, Ege (yabancı dilden). 7-Lezzet-Bir mobilya kaplama çeşidi 8-TERSİ-Vilayet-Sürümdeğeri (eski dilde). 9-Ağırlama-Bir nota. 10-Nikelin simgesi, Hekim, 12-1976 1 Mayısı gecesi faşistlerce öldürülen öğrencinin soyadı (Adı Ali Fuat)-TERSİ, Derin değil.

DÜNKÜ BULMACANIN ÇÖZÜMÜ

SOLDAN SAĞA: 1-Kerem Gibi-Ek. 2-Alarm-Matara. 3-Ve-AET-Şilep, 4-Eşit-Er-Mek. 5-Ltd-Arafat. 6-İrade-At-Ma. 7-Aral-Kel-Sen. 8-Şikayetsini.

YUKARDAN AŞAĞI: 1-Kavel-Aş. 2-Eleştiri. 3-Ra-İdrak. 4-Erat-Ala. 5-Mme-Ad. 6-Tereke. 7-İM-rA-Et. 8-Baş-Fal. 9-İtimat. 10-Alet-Si. 11-Erek-Men. 12-Kap-Mani.

DEVLETİN ARABULUCULUK GÖREVİ

3

Kamu İktisadi kuruluşlarında işçi işveren ilişkilerinde sendikal savaşım yöntemlerini kullanabilmeleri yasalarca engellenmiştir

Doğal olarak bu kuruluşlar "grev fonu" gibi her ne adla olursa olsun sendikalarına katkıda bulunamayacaklardır.

Av. Atilla COŞKUN

275 sayılı yasanın 48'inci maddesi, iş hukuku ilişkileri içerisindeki bir uyuşmazlığın herhangi bir safhasında Başbakan veya görevlendireceği bir bakanın, kısaca yetkili devlet organlarının sözkonusu uyuşmazlığı çözmede "arabulucu" olabileceğini düzenlemektedir. Madde aynen şöyledir:"Bir uyuşmazlığın herhangi bir safhasında, Başbakan veya görevlendireceği bir bakan, taraflara bir arada veya ayrı ayrı tavsiyelerde bulunmak suretiyle, arabuluculuk faaliyetine girişebilir. "Hal böyle olunca, çeşitli kamu iktisadi kuruluşlarının iş hukuku ilişkileri içerisinde, işveren sendikalarıyla koşutluk içerisinde bulunması durumunda yasaların devletten beklediği bu işlev olanaksız duruma gelmektedir. Çünkü, üyeleri arasında kamu iktisadi kuruluşlarının da bulunduğu bir işveren sendikasının taraf olduğu bir uyuşmazlıkta, devletin, ister istemez tarafsız olabilmesi ve "arabuluculuk" yapabilmesi olanaksızlaşmaktadır. Bu nedenle, iş hukuku ilişkileri açısından da, kamu iktisadi kuruluşlarının işveren sendikalarıyla ilişkili ya da koşut tutumu içerisinde bulunabilmesi yasal düzenlemenin esprisine aykırı düşmekte, devleti bu görevinden alıkoymaktadır.

Sendikalar yasasının 22' nci maddesi

Kamu iktisadi kuruluşlarının sendikal faaliyetlerini engelleyen bu yasal düzenlemelere uygun olarak 274 sayılı sendikalar yasası da, bu kuruluşların sendikalar karşısındaki durumunu ayrıca düzenlemiş, konuya yönelik hükümler getirmiştir. Adı geçen yasanın 22'inci maddesi şöyledir:"Genel ve katma bütçeli idarelerle mahalli idareler ve bunlara bağlı sabit döner sermayeli müesseseler, sermayesinin tamamı devlet tarafından verilmek suretiyle kurulan İktisadi Teşekkül ve Müesseselerle sermayelerinde devletin de iştiraki bulunan Bankalar, kamu kurumu niteliğindeki mesleki teşekküller dahil olmak üzere özel kanunlarla kurulan bankalar ve teşekküller, bu bendde zikredilen idare, teşekkül ve bankalar tarafından ödenmiş sermayesinin en az yarısına katılmak suretiyle kurulan teşekküllere bunların aynı nisbette katılması ile kurulan müesseseler, işbu kanuna göre kurulan mesleki teşekküllere herhangi bir şekilde mali yardım ve bağışta bulunamazlar. "Aynı yasanın birinci maddesi ise, bu kanunun anlamındaki mesleki teşekküllerin yalnızca sendikalar olduğunu belirtmektedir. Görülüyor ki, kamu iktisadi kuruluşları ve hatta çeşitli derecelerdeki devletin iştiraki bulunan banka v.s. gibi kuruluş ya da iştirakler, sendikalara her ne surette olursa olsun mali yardımda bulunamıyacaklardır. Yasa, bu kuruluş ve iştirakler için, bu konuda yasaklayıcı bir düzenlemeyi getirmektedir.

Yasanın bu düzenlemeyi getirmesi gerçekten anlamlıdır. Kamu iktisadi kuruluşlarının sendikalar karşısındaki bağımsızlığını sağlamaya yönelik bu düzenlemenin anlamı, elbette hukuk sistemimizin bütünselliği içerisinde bir önem taşır. Ve hukuk sistemimizin bütünselliğinden soyutlandığı anda, yasanın tutarsız zorlama yorum, hukuk sistemimizin bütünselliğini gözönüne almadığı için, 274 sayılı yasanın 3' üncü maddesine dayanmasına rağmen, aynı yasanın 22'inci maddesiyle çelişmekte ve bu maddeyle getirilen bu düzenlemeyi açıklıyamaz duruma düşmektedir.

22"inci maddenin getirmiş olduğu bu düzenleme karşısında, herhangi bir işveren sendikasına girmek isteyen, bir kamu iktisadi kuruluşu, ilgili sendikaya, ne üyelik ilişkisinin en basit gereği olan aidat yükümlülüğünü yerine getirebilecek ne de herhangi bir mali yardımda bulunabilecektir. Doğal olarak bu kuruluşlar, "grev fonu" gibi her ne adla olursa olsun, sendikaları ya da bağlı oldukları sendikalarının eylemleri için toplanacak paralara katkıda bulunamıyacaklardır.

Sonuç ve değerlendirme

Görüldüğü gibi, yürürlük yasalarımız açısından kamu iktisadi kuruluşlarının, özel sektör işverenleriyle iş hukuku ilişkileri içerisinde koşut bir tutum içerisinde olabilmeleri olanaksızdır. Böylesi bir koşutluk, ne hukuken ne de fiilen sözkonusu olamaz.

Keza, kamu iktisadi kuruluşlarının, işçi işveren ilişkilerinde, sendikal savaşım yöntemlerini kullanabilmeleri de yasalarımızla ayrıca ve özellikle engellenmiştir.

Bunun yanısıra, kamu iktisadi kuruluşlarının sendikalara üyelik aidatı verebilmeleri ya da her ne yolla olursa olsun, mali yardımda bulunmalarının yasal olanağı da yoktur.

İşte bu koşullar altında, kamu iktisadi kuruluşlarının işveren sendikalarına "mücerret üyelik"lerinin açıkça yasaklanmamış olmasının hiçbir önemi ya da anlamı kalmamaktadır. Çünkü hukuk sistemimiz bir sendika üyeliğinin gereği bulunması gerekli tek bir özellik ya da ayrıcalığı kamu iktisadi kuruluşlarına tanımamıştır. Hatta yasaların düzenleniş biçimi bakımından yasaklanmıştır da.

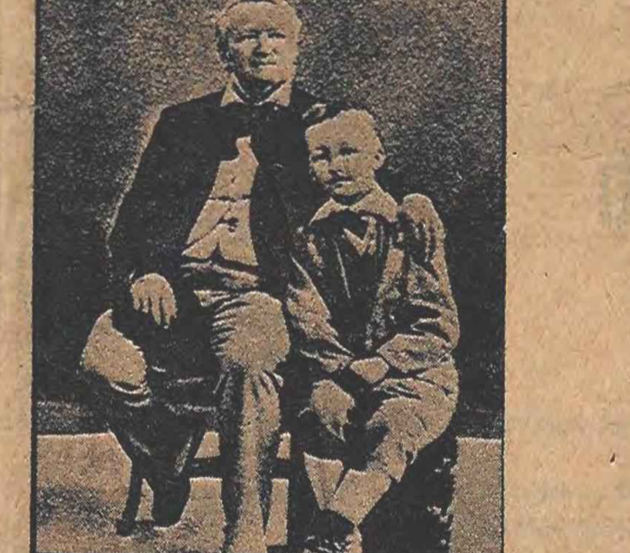
İşte bunun içindir ki, kamu iktisadi kuruluşlarının işveren sendikalarına üye olmaları sonucu üyelik ilişkisinin gereği bir tutumu benimsemeleri ya da üyeliğin doğal yükümlülüklerine uymaları durumunda, yasalara aykırı bir konuma düşmeleri kaçınılmaz olmaktadır. Demek ki, kamu iktisadi kuruluşları açısından işveren sendikalarına üye olabilmelerinin ne maddi ne de hukuki koşulları yoktur. Bir diğer ifade biçimiyle, hukuk anlamında bir fiili imkansızlık hali sözkonusudur.

Bu durum karşısında, MESS'in ve benzerlerinin, özellikle MESS "grev fonu" nun yasal durumları, ayrıca düşünülmeye değer bir konu olarak ortaya çıkmaktadır. Özellikle "grev fonu" diyoruz, çünkü, yasaların açık ifadesi karşısında KİT'lerin de iştirakiyle oluşturulmuş bulunan bu fon, kesinlikle yasalara aykırıdır. Bu "grev fonu" biran önce adli koğuşturmaya tabi tutulmalı ve yasaların gereği ne ise, yerine getirilmelidir.

SON

"Ünlü sarışın hayvan" kuramının babası: Ünlü filozof Nietzsche

3

Ünlü müzikçi Wagner de Nazilerin dünya görüşünün oluşmasına katkıda bulunmuştur.

1844-1900 yılları arasında yaşayan Nietzsche ise Ecce Homo adlı kitabında, bu filozofları sahtekarlar olarak niteler. Nietzsche, Almanya'nın girdiği her yerde kültürü mahvettiğini söyler ve kendisi hiçbir zaman Yahudi düşmanlığı (anti-semitizm) gütmemiştir. Ancak, Nietzche, demokrasi ve parlamento kurumlarına saldırmış, kuvvetli olma iradesini savunmuş, savaşı yüceltmiş, efendi ırkın ve üstün sarışın hayvanın zaferini müjdelemiştir. "Toprağa ve zafere susamış muhteşem sarışın kaba insan" onun idealidir. Hıristiyanlık, Nietzsche'nin gözünde "büyük bir küfür, muazzam ve çok derin bir sapıklıktır... Filozof, Hıristiyanlığı insanlığın sonsuz bir kusuru sayar, hatta Hıristiyanlığın sosyalistlerin tipik fikirlerinden ibaret bulunduğunu öne sürer. Nietzsche'ye göre, "toplum, erdemi hiçbir zaman bir kuvvet, iktidar ve düzen aracından başka bir şey saymamıştır. Devlet istila, intikam ve savaş amacıyla örgütlenmiş bir ahlaksızlıktır. Toplum toplum için var olmaz, yalnızca bir iskelet ve emel olabilir ve seçkin bir ırk (üstün sarışın hayvan) bu temelden yararlanarak kendisini daha üstün görevlere yükseltir..."

Savaşa tapma kararı

Nietzsche, insana yaşamak hakkı, mutlu olmak hakkı, çalışmak hakkı tanımaz. İnsan bu konuda ufak bir böcekten farksızdır. Kadının yeri ve görevi, Alman savaşçıları için çocuk yetiştirmektedir. Erkekler savaş için, kadınlar savaşçı yetiştirmek için eğitileceklerdir. Nietzche, cinsel yönden iktidarsız olduğu için kadını aşağılar (Hitler gibi). "Kadına mı gidiyorsun, kırbacını unutma" diyen Nietzche, zavallı bir sado-mazoşist'tir.

FAŞİZME KARŞI İDEOLOJİK KAVGA

ALMANYA'DA KÜLTÜRÜN NAZİLEŞTİRİLMESİ

Av.Ender Kamil BOYACI

Hitler'in pek hayran olduğu ve Weimer'da müzesine giderek büstü önünde resim çektirdiği Nietzsche, Tevrat diliyle yazdığı, "Zerdüşt Böyle Dedi" kitabına (Türkçeye çeviren Ord. Prof. Sadi Irmak), "Sen barışı yeni bir savaş aracı olarak seveceksin ve barış uzun olacağına kısa olacak. Çalışmayı değil, dövüşmeyi öğütlemelisin. Barışı değil, zaferi öğütlemelisin. Her davayı kutsallaştıran iyi bir savaştır. Savaş ve cesaret merhametten daha çok büyük işler başarmıştır..." deyişlerini ilan etmiştir.

İktidarın İradesi adlı kitabında da Nietzsche, dünyaya egemen olacak bir zümrenin geleceğini ve bunlar içinden üstün insanın çıkacağını müjdeler. Hitler, o üstün insanın kendisi olduğunu ve çevresine toplayacağı çetelerle dünyaya egemen olacağını sanmıştır. Kavgam adlı kitapta bunun izleri vardır.

Hitler, "Nasyonal Sosyalist Almanyayı anlamak isteyen herkes Wagner'i bilmelidir" diyordu. Wagner, 1813-1883 yılları arasında yaşamış bir bestecidir. Kendisini Hitler'in başlıca düşünce ve ruh babalarından biri olarak kabul etmek mümkündür. Bütün Nazi faciası, Wagner'in ruhundan kopmuş muazzam bir operadır ki, oynanması on iki yıl sürmüş ve aktörleri arasına hemen hemen bütün insanlar karışmıştır.

Emil Ludwig "Almanlar" adlı yapıtında Wagner'i Naziliğin en esaslı temel taşı diye gösteriyor. Wagner, eski Cermen ilahlarını cinsel bakımdan birer dev olarak gösteriyor. Bunların dişileri, daima kızgın bir halde duran kadınlardır, erkekleri şehvet ve saldırış rüyalarından hiç baş kaldırmazlar. Her zaman sinirli, her zaman heyecanlı, her zaman özlemlidirler. Bazan bu etki altında kıvranırlar, fakat bazan da kurtuluş ve masumluk arzuları duyarlar, bunun etkisi altında karışık bir şeyler ararlar. Wagner, bu yöntemlerle harekete getirdiği ilgileri amacı için pek iyi kullanarak, altınlı, yaldızlı, sırmalı, kişneyen atlardan, kılıçlardan, dev gibi erkeklerden, dağ gibi kadınlardan ibaret bir dekor içinde Alman gençliğine şehvet ve debdebe rüyası aşılıyor ve bunun için de dünya egemenliği özlemini ve ölümü şerefli ve çekici bir şey gibi göstermek eğiliminide karıştırıyor. Bunların hepsine sisli bir müzik havası katılıyor. Bayraklar, geçit resimleri, alaylar arasında Almanlığı bugünkü modern asırdan koparıyor, eski ilkel zamanlardan gelen barbar duygulara bağlıyor.

Wagner, Alman gencini kah bakire Brunhilde'ye tecavüz şeklinde bir sahneye çekiyor, kah Venüs'ün muhitinde sevgi sahneleri gösteriyor. Fakat mutlaka ve daima tehlikeli şekilde kışkırtıyor ve şahlandırıyor. Bütün eski Alman efsanelerini maksadı için canlandırıyor, fakat dilediği gibi değiştirmekten ve tahrif etmekten çekinmiyor. Nibelungen efsanesi üzerinde uzun uzadıya duruyor. Oradaki yüzleri daha abartmalı, daha yalancı, daha aldatıcı, daha taşkın ve azgın bir hale koyuyor. Gitgide herkes eski Cermen efsane dünyasını, Wagner'in tasvir ettiği gibi kabul etmeğe o kadar alışıyor ki, örneğin, 9 Kasım 1923 Münih Birahanesi Darbesi'nde Hitler'in ortağı olan General Lüdendoff, Alman ulusunu zindeleştirmek için eski Cermen toplumsal muhitini canlandırmak istediği zaman, bütün ilhamını gerçek kaynaklardan değil, yalnız Wagner'den alıyor. Wagner için başarı vaadeden her hareket meşrudur. Erdemin, sabırlılığın anlamı yoktur. Besteci, yaşadığı sürece Bismark'a sürekli rica mektupları yazarak yükselmeye, yüksek mevkilere geçmeye çalışmıştır. Bir zamanlar Alman ulusunun düşmanı olan Wagner, Alman düşün ve sanat adamları için de Bismark'ın tarafını tutan tek kişidir.

YARIN: YAKILAN KİTAPLAR

Savaşa taparlar, insanlara, kadınlara, çocuklara herşeye savaş açmışlardı. Bu onların kuramının bir parçasıydı.

Bursa Maden-İş üyeleri TOFAŞ işçilerine yapılan baskıları kınadı

BURSA - (İSTA) Bursa'da son zamanlarda TOFAŞ işyerinde çalışan işçiler üzerinde baskıların yoğunlaşması üzerine Maden İş'e bağlı 11 işyerinin baş - temsilci ve temsilcileri Bursa Maden-İş Lokalinde yaptıkları ortak toplantı sonucu yayınladıkları bildiri ile baskıları kınamışlar ve tüm engelleme çalışmalarına karşın zaferin işçilerin olacağını ifade etmişlerdir.

Bursa'da kurulu bulunan Renault, Mako, Karsan, Siemens, Burçelik, CEMTAŞ, DÖKTAŞ, Robert Bosch, Skp, Maysan, Taysan, işyerleri baş temsilcileri ve temsilcileri 4 aydan beri yetki savaşımını başarıyla sürdürdüklerini belirttikleri TOFAŞ işçilerinin geçen hafta içinde kıyıma uğratıldığını, 17. maddeden işten atılma tehdidi ile işyerinden uzaklaştırılmaya çalışıldıklarını söylemişler TOFAŞ işçilerinin tüm bu baskılara karşı yetkilerini söke söke alacaklarına olan inançlarını vurgulamışlardır. Kendi işyerinde de patronlarının zamanında aynı rüyayı gördüğünü, ancak kendilerinin verdikleri savaşım ile tüm haklarını aldıklarını söyleyen 11 temsilci maddi ve manevi olarak 11 işyerinin tüm işçilerinin TOFAŞ ve Çoşkunöz işçilerinin yanında olacaklarını belirttikleri açıklamalarında özetle şöyle demişlerdir.

"Verdiğimiz savaşım sonucu kimimiz sözleşmeler imzaladık, kimimiz müzakerelere başladık. Siemens' te ise aylardan beri grevimizi yiğitçe sürdürüyoruz. En son Robert Bosch'ta da yetkiyi aldık. Şimdi sıra Çoşkunöz ve TOFAŞ'ta. Buralarda da yetkiyi işçiler alacaktır. TOFAŞ işçilerine yönelen her baskı ve saldırı, karşısında yetkileri kesinleşmiş 11 işyerinin 5 bin Maden-İş üyesini, bölgenin tüm DİSK üyelerini bulacaktır. TOFAŞ işvereni unutmasın, karşısında, Maden-İş 13. bölgenin 7000 üyesi, 7000 yetkili işçisi vardır. TOFAŞ'lılar da bilsin ki bu 7000 her zaman yanlarındadır."

Ören Bayan ve Öğretmen Çorap da grev sona erdi

İşçilerin günlük ücretlerine bir yıl için 50 TL zam yapıldı

İSTANBUL (İSTA) DİSK'e bağlı Tekstil İşçileri Sendikası'nın 31 Mayıs 1977 gününden bu yana İleri İplik Ören Bayan ve Öğretmen Çorap işyerlerinde sürdürdüğü grev [illegible] sona ermiştir.

2 ay süren grevler sonucunda yapılan anlaşmaya göre işçilerin günlük ücretlerine bir yıl için 40 ile 50 lira arasında zam yapılması kararlaştırılmıştır.

Konu ile ilgili bir açıklama yapan DİSK'e bağlı Tekstil İşçileri Sendikası Genel Başkan Vekili ve Toplu Sözleşme Bürosu Başkanı Hüseyin Akhuman şunları söylemiştir:

"Öğretmen Çorap ve İleri İplik işyerlerinde sürdürmekte olduğumuz grevler üst kuruluşumuz DİSK'in gözetiminde imzalanan toplu iş sözleşmesi ile sona ermiştir. Grevci Tekstil üyelerinin ve Sendikamızın kararlılığı sonucunda başarılı bir sözleşme imzalanarak ileri, ekonomik ve sosyal haklar elde edilmiş ve Tekstil işçileri bir grevde ilk kez grevde geçen sürenin ücret farkı [illegible] işverenden alınmıştır. [illegible] yerlerindeki grevlerin bu ileri niteliği koşulların [illegible] direnmesinde DİSK Yürütme Kurulu'nun da büyük katkıları olmuştur. DİSK Genel Başkan Vekili Celal Küçük ve DİSK Yürütme Kurulu üyesi Fehmi Işıklar ve Tekstil İşçileri Sendikası Genel Başkan Vekili Hüseyin Akhuman'ın katılımlarıyla sözleşme ile ilk kez günde 1 ci yıla ait olmak üzere 50 ile 40.-TL. arasında gerçek ücret zammı alınmıştır. Bu nedenle alınan bu gerçek ücret zammının stratejik önemi son derece büyüktür.

Tekstil işçileri bu sözleşmeyle elde ettikleri ekonomik kazanımla ileriye doğru savaşımlarını sürdüreceklerdir."

DİSK'e bağlı Genel-İş Balçova Belediyesinde sözleşme yaptı

İki yıl için toplam 110 lira zam sağlandı

DİSK'e bağlı Genel - İş Sendikası İzmir Balçova Belediyesinde çalışan 96 işçi adına işkolu düzeyinde toplu iş sözleşmesi imzalamış işçilerin ücretlerine iki yıl için toplam 110 lira zam sağlamıştır.

Genel - İş Sendikası İzmir Dört Nolu Şube Başkanı Saim Akbulut konuya ilişkin yaptığı açıklamada Balçova Belediyesinde imzaladıkları toplusözleşmede "Genel Yönetim Disiplin Kurulu" kurularak işçilerin yönetimde söz sahibi olmalarının da gerçekleştirildiğini bildirmiştir. Akbulut toplu İş sözleşmesiyle işçilere sağlanan hakları şöyle sıralamıştır : "İşçi ücretlerine birinci yıl 60, ikinci yıl 50 lira zama, günde 30 lira yemek parası, ayda 150 lira çocuk parası, ayda 200 lira aile yardımı, 1500 lira yıllık izin ikramiyesi 15 günlük ücretleri tutarında evlenme yardımı, bir ton kömür yardımı parası, beş maaş tutarında ölüm yardımı, 45 günlük kıdem tazminatı, 500 lira öğrenim yardımı, yılda iki takım elbise iki çift ayakkabı, tehlikeli işlerde çalışan işçiler için 50 bin liralık sigorta.

Bor Belediyesinde sözleşme imzalandı

NİĞDE - (THA) - Niğde'ye bağlı Bor İlçesinde belediye işçileri toplu iş sözleşmesi imzalamışlardır.

Sözleşmeyle Genel- İş Sendikasına bağlı 38 işçi birinci yıl için gündeliklerine 10, ikinci yıl için 18 lira zam almışlardır.

Toplusözleşmeyle birlikte işçiler greve gitmekten vazgeçmişlerdir.

GAM-SEN Sendikasının katılmasıyla BANK-SEN banka emekçilerinin en büyük sendikal örgütü oldu

İSTANBUL -İSTA DİSK'in ilkeleri ve kararları doğrultusunda Genel Kurulu'nu toplayarak Bank-Sen'e katılan Gam-Sen Sendikası'nın bu katılmasıyla Bank-Sen banka işçilerinin en büyük sendikal örgütü olmuştur.

DİSK Birleştirme Komisyonu kararı uyarınca 30 Temmuz 1977 günü Genel Kurulu'nu toplayarak Bank-Sen Sendikası'na katılan Gam-Sen'in her türlü yetki, hak ve menfeatleri üyeleri ile birlikte ayrıca bir işleme tabi olmaksızın Bank-Sen Sendikasına devredilmiştir. Gam-Sen Sendikasının katılmasıyla birlikte üye sayısı 18 bin'e yaklaşan Bank-Sen böylece Banka emekçilerinin en büyük örgütü olmuştur.

BANKA VE SİGORTA EMEKÇİLERİNİN TEK SINIF VE KİTLE SENDİKASI

BANK-SEN

Öte yandan Bank-Sen Genel Sekreterliğinden bir açıklama yapılarak Gam-Sen Sendikasının bu kararı için "banka işkolunun sendikal birliği için alınmış en önemli bir karardır" denilmiştir. Bu aşamaya DİSK ilkelerinden ve devrimci sendikacılıktan taviz verilmeden gelindiği belirtilen açıklamada, başlıca hedefin banka işkolunda sarı sendikaları yıkmak ve tüm banka emekçilerini tek sınıf ve kitle sendikası olan DİSK üyesi Bank-Sen'de birleştirmek olduğu ifade edilmiştir.

Genel Kurulda üyeler saygı duruşunda

Bank-Sen yönecileri, Maden-İş'le dayanışmaya etkin bir şekilde katıldı.

Banka emekçilerinin sendikal örgütlenmeleri ve BANK-SEN

BANK-SEN ülkemizde banka emekçilerinin sendikal birliğini sağlamak için verilen mücadelenin başını çekmektedir.

Ülkemizde hizmet iş kolunda, özellikle banka işkolunda çalışan emekçilerin örgütlenmesi pek eskilere dayanmaz. Bu ise kapitalizmin gelişimine uygun bir olgudur. Bilindiği gibi işçiler ilkin üretimin bizzat gerçekleştiği alanlarda örgütlenirler. Çünkü bu üretim alanları artı-değerin yaratıldığı yerlerdir. Kapitalizmin gelişip, yaygınlaşması giderek hizmet kesiminde de yoğun bir örgütlenmeyi yaratır. Dünyada olduğu gibi, Türkiye'de de bu böyle olmuştur.

Türkiye'de banka emekçileri uzun süre Borçlar Yasası hükümlerine tabi olmuş ve İş Yasası kapsamına alınmamışlardır. Bu işkolunda çalışanların sendikalaşma ve toplu sözleşme haklarından yararlanmaları ancak 274 sayılı yasanın yürürlüğe girmesinden sonra olmuştur. 1964 yılında kurulan Bank-İş hemen hızlı bir örgütlenmeye girmiş ve kısa bir sürede birçok banka emekçisini saflarında toplayabilmiştir. Ancak bu güçlü potansiyeli değerlendiremeyen sendikal mücadeleyi işçi sınıfının bilimi doğrultusunda sağlam bir sınıfsal temele oturtamayan Bank-İş'in çabaları bir süre sonra başarısızlıkla sonuçlanmıştır. O dönemde yürütülen Tütüncüler Bankası, Türk Ticaret Bankası ve Osmanlı Bankası grevleri banka emekçilerinin ilk eylemleri sayılabilir. Fakat bundan sonra harekette bir düşüş başlamış ve örgütlenen işverenler karşısında izlenen hatalı politika güçsüzleşmeyi doğurmuştur. Bugün ise Bank-İş' sınıf ve kitle sendikacılığından uzakta anarko-sendikalizm yapan cılız ve güdük bir sendikadır.

Bank-İş hareketinin başarısızlıkla sonuçlanmasından sonra, uzun bir süre bu işkolunda belirli bir örgütlenme çabası görülmedi. İşverenlerin çabasıyla kurulan işyeri sendikaları gerçekten sarı sendikacılığın tipik örneklerini verdi. Bu sendikalar, çalışanlar arasında ayrımlar getirmekte, emekçilerin sosyal güvencelerini, iş güvenliklerini hiçe saymakta ve en önemlisi işçi sınıfının birliğini bozarak, burjuva ideolojisini yaymaktadırlar. İşçilerin "siyaset yapma"sına karşı durarak, bankalarda çalışanların işverenlerle, patronlarla bir "aile" olduğu masalını yaymaktadırlar. Ne var ki artık herşey diledikleri gibi seyretmemektedir.

1972 yılında Yapı ve Kredi Bankası'nda örgütlenen ve tabanın güçlü sesini dile getiren emekçilerin mücadelesi bunu göstermektedir. İşte BANK-SEN bu savaşımın ürünüdür. Kurulurken önceki deyimleri gözönüne alarak ekonomik ve demokratik mücadeleyi gerçekten güçlü bir biçimde yürütebilme amacından kaynaklanıyordu. Bu yüzden BANK-SEN'in kavgası bugüne kadar başarıyla süregeldi. DİSK'e katılmakla da bu başarıyı ispatlayan ve geçtiğimiz hafta GAMSEN'in kendini feshetmesiyle bu sendikada örgütlenmiş emekçileri de bünyesine alan BANK-SEN banka emekçilerinin tek sınıf ve kitle sendikası olma yolundadır.

BANK-SEN NE İSTİYOR ?

Böylesine büyük bir örgütsel güce sahip olan DİSK üyesi BANK-SEN, ülkemizde banka emekçilerinin sendikal birliğini sağlamak için verilen mücadelenin başını çekmektedir. Bu birliği sağlamak ve pekiştirmek yolunda sınıf ve kitle sendikacılığının sağlam ilkelerinden hareket eden BANK-SEN, başlıca hedefin banka patronlarıyla, tekelci sermayenin güdümünde oluşturulan sarı sendika çemberini kırmak olduğunu savunmaktadır. Yine BANK-SEN, banka patronlarının çalışanları bölerek uyguladıkları ücret sistemini yıkıp, yerine "eşit işe, eşit ücret" ilkesinden kalkınan gerçekten adil bir ücret sistemi getirmek istemekte ve bunun kavgasını vermektedir. Bunun yanısıra, iş güvenliği, çalışma koşullarının iyileştirilmesi daha ileri sosyal haklar elde etmek için de mücadele veren BANK-SEN, tüm çalışanların grevli, toplu sözleşmeli sendikal hakları için mücadeleyi tavizsiz bir biçimde yürütmektedir.

İşkolunda birlik

Metin DENİZMEN

Ülkemizde sınıf ve kitle sendikacılığının önünde duran görevlerinin başında, işçi sınıfının sendikal alanda birliğini sağlamak ve güçlendirmek durmaktadır. Sınıf ve kitle sendikaları bir yandan üyelerinin yaşam koşullarını iyileştirmek için sömürüyü sınırlandırma savaşımı verirken, diğer yandan da işçi ve emekçilerin sömürüsüz, baskısız bir toplum kurmaları için sömürüyü ortadan kaldırma ve sosyalist bir düzen kurma savaşımı verirler.

Günümüzde sınıf ve Kitle sendikacılığının önünde duran ve biri diğerinden ayrılmayan bu ikili görevin başarılması her şeyden önce işçi sınıfının bilimi ışığında sınıf ve kitle sendikacılığının ilkeleri doğrultusunda, çalışanların sendikal birliğini savunmak ve sağlamaktır. Bu birlik sağlandığı ölçüde emperyalizme, gericiliğe ve faşizme karşı savaşım güçlenecek, barıştan ve ilerlemeden yana güçlerin zaferi yaklaşacaktır. Bu nedenden dolayıdır ki Garanti Bankası emekçilerinin sendikası Gam-Sen'in sendikamız BANK-SEN'e iltihakı bizleri çok sevindirmekte, banka işkolunda sermayenin yaratmış olduğu banka şovenizmini kırmakta ve işkolumuzda birlik yolunda atılmış önemli bir adım olmaktadır.

İşkolumuzda 1964 yılına kadar sendikalaşma özlemi içinde olan banka emekçileri aynı yıl kurulan Bank-İş'te hızlı bir örgütlenmeye gitmişler, o yıllarda küçümsenmeyecek eylemler yürütmüşlerdir. Fakat Bank-İş'in sınıf ve kitle sendikacılığının ilkelerinden yoksun oluşu hareketi zaafa uğratmış, var olan büyük potansiyelin boşa harcanmasına neden olmuştur. Sermaye boş durmamış bu fırsatı iyi değerlendirmiş, işkolumuzun başına bela olan işyeri sendikacılığı yutturmacasıyla bu potansiyeli eritmiştir.

O yıllarda eritilen bu potansiyel gelişen işçi sınıfı hareketi ve işkolumuzda BANK-SEN'in yükselen sınıf ve kitle sendikacılığı karşısında yeniden yükselmiş DİSK ve Bank-Sen'de örgütlenme talepleri hızla artmıştır. Banka emekçilerinin yeniden toparlanışı karşısında sermaye çalışanlara yeni Devrimci (!) yöntemler sunmakta gecikmemiş, bir yandan işyeri sendikaları içinde gelişen ve güçlenen ilerici muhalefeti sendikaların yönetimine devrimci görünüşlü kişileri getirerek eritmeyi göreceli olarak başarmış, (yazdıkları ve söyledikleri ne olursa olsun işyeri sendikacılığı, işçi sınıfı bilimince sarı sendika olarak mahkum edilmiştir. İşçi sınıfından yana olmanın temel şartı çalışanların sermaye karşısında birliğini savunmaksa, sermayeden yana olmanın temel şartı da çalışanları birlikten yoksun güdük işyeri sendikaları içinde tutup, ondan sonra devrimcilik oynatmaktır.) diğer yandan da Bank-İş gibi işçi sınıfı düşmanlarının yuvalandığı anarko sendikalizmini devrimci sendikacılıkmış gibi işçi sınıfının önüne sürmüştür. Geçenlerde gazetelerde çıkan bir haber bu konuda şüpheleri giderici somut bir örnektir. "İtalyan Bankası'nda yapılan grev sonunda patron işyerini kapatmış, yüzlerce işçi işsiz kalmış, buna karşılık Bank-İş Sendikası grevde geçen günlerine karşılık zarar olarak patrondan bir milyonluk fon almıştır.

Tekelci sermaye bir yandan, faşist çeteleri diğer yandan da sol görünüşlü (Maocu, Goşist vb.) işçi sınıfı düşmanlarını ileri sürerek bozmak istediği birliğimiz banka emekçilerinin bilinçli ve kararlı mücadelesiyle geriletilmektedir. Bu birleşme bunun somut kanıtıdır. İleri demokratik bir düzen kurma savaşımının başını kararlılıkla çeken işçi sınıfımız bugün olduğu gibi yarın da düşmanlarının tüm engellemelerine rağmen savaşımını sürdürecek ve tarihin kendisine yüklediği sosyalist düzeni kurma görevini başaracaktır.

Kırıkkale'de 4 fabrikada grev kararı alındı, greve 7600 işçi katılacak

Kırıkkale Türkiye Yeni Metal İş Sendikası ile Makina Kimya Endüstrisi Kurumu arasında sürdürülen toplusözleşme görüşmelerinin uyuşmazlıkla sonuçlanması üzerine MKE Kurumuna bağlı Pirinç, Çelik, Top ve Mühimmat Fabrikalarında grev kararı alınmıştır.

7600 işçinin katılacağı grev için Türkiye Yeni Metal İş Sendikası Mali Sekreteri Ali Kuyumcuzun "Makina Kimya Kurumu Genel Müdürü son derece güç koşullar altında çalışan ve ulusal savaş sanayiini kurabilmek için fedakarlıktan kaçınmayan Kırıkkale işçisinin uzlaşmaz tutumuyla greve gitmektedir. Kurum, sorumsuz yöneticiler elinde maceraya itilmektedir. Kırıkkale işçisi buna asla izin vermeyecek alın terinin hakkını alacaktır" demiştir.

Siirt'teki modren işçi konutları 12 milyon liraya malolacak

72 işçinin yararlanacağı konutlar gelecek yıl tamamlanacak

SİİRT - (THA) - Siirt YSE Müdürlüğünde çalışan 72 işçinin kurduğu kooperatifin, SSK kredilerinden yararlanarak yapılması kararlaştırılan modern konutların inşaatına başlanmıştır.

Konu ile ilgili bir açıklama yapan YSE Yapı Kooperatifi Başkanı Mahfuz Ertem kooperatifin üç yıl önce kurulduğunu hatırlatarak, "İnşaatına başlanan konutlar iki katlı dubleks villa tipi olacaktır. 72 işçi arkadaşımızın SSK konut kredisinden yararlanılarak inşaatına başlanan konutlar, inşaat malzemelerindeki fiyat artışları gözönüne alınarak 12 milyon liraya malolacaktır. Kooperatifler semtinde yapımına başlanan modern konutlar önümüzdeki yıl tamamlanarak hak sahiplerine teslim edilecektir" demiştir.

Şuhutlu pancar üreticileri çapa avanslarını alamadılar

Pancar üreticilerinin parasal sorunlarının çözümlenmesi istendi

KONYA (THA) Pankobirlik Genel Müdürü Behçet Oğur, Şeker pancarı üreticilerinin parasal sorunlarının en kısa zamanda çözümlenmesi gerektiğini bildirmiştir.

Genel Müdür Oğur, verdiği demeçte şöyle demiştir: "Şeker Fabrikaları Temmuz ayı içinde pancar alım kampanyalarına başlayacaklardır. Buna rağmen pancar üreticisi teslim edeceği pancarın fiyatını henüz öğrenememiştir. Bu durumda üretici, güç durumda kalmıştır.

Pancar üreticisinin sorunlarının bu kadarla kalmayıp 1977 yılında ödenmesi gereken dekar başına 650 lira kredinin ancak çapa işlemleri karşılığıdır.

"1977/78 yılı şeker pancarı taban fiyatının yüzde 16 olan şeker varlığına göre kilosunun asgari 80 kuruş olarak tesbiti gerekir.

Öteyandan çapa mevsiminin üzerinden uzun bir süre geçmesine rağmen Şuhut'lu pancar üreticileri ikinci çapa avanslarını alamamışlardır.

Konu hakkında açıklama yapan Şuhut Ziraat Odası Başkanı Veli Çetindede "üreticiler pancar avanslarını alamayınca güç duruma düştüler. çapacılara yevmiyelerini ödeyemeyen üreticiler, yalancı duruma düştükleri için şimdi pancarlarını sulatacak işçi bulamamaktadırlar."

Mazıdağ-Derik karayolu inşaatı işçileri direnişe başladılar

8 işçinin çıkarılmasını protesto ediyorlar

DERİK-(THA)- Mazıdağ-Derik Karayolu inşaatında çalışan 164 işçi Sendika Yönetim Kurulu üyesi 8 işçinin işten atılmalarını protesto amacıyla süresiz direnişe geçmişlerdir.

İşçilerin direnişine karşılık işveren müteahhit firma ise lokavt ilan ederek işyerini kapatmıştır.

Doğu Bölgesi, Yapı-İş Sendikasına üye 164 işçinin başlattığı direnişin Derik-Mazıdağ Karayolu İnşaatını önemli ölçüde etkileyeceği bildirilmiştir. Sendika Yönetim Kurulu üyesi 8 işçinin işveren müteahhit firma tarafından iş akitleri feshedilerek işlerine son verilmesini protesto etmek amacıyla aynı işyerinde çalışan 164 işçinin başlattığı direnişten sonra, işveren de lokavt ilan ederek şantiyesini kapattığını açıklamıştır.

DİRENİŞİMİZ DEVAM EDECEK

Konu ile ilgili olarak açıklamada bulunan Doğu Bölgesi Yapı-İş Sendikası yetkilileri sendikanın işyeri toplusözleşme yetkisini aldıktan sonra, işverenin işçiler üzerinde baskıları yoğunlaştığını iddia ederek, "İşvereni toplusözleşme masasına idavet ettik. Bu davetimize karşılık işveren işçileri sendikadan istifaya zorladı. Bununla da yetinilmeyince, bu defa çağdışı baskılara başvurdular sonuç olarak aynı işyerinde çalışan sendika Yönetim Kurulu üyesi 8 işçiyi gerekçe göstermeden işlerine son vermiştir. Direnişimiz, işten çıkarılan 8 sendika Yönetim Kurulu üyesi işe alınıncaya ve işveren toplusözleşme görüşmelerine "evet" deyinceye kadar devam edecektir. İşverenin lokavt ilan etmesi üyelerimizi etkilemeyecektir" demişlerdir.

Öteyandan, Diyarbakır'daki 12 demokratik kuruluş, direnişteki işçilere maddi ve manevi yardımda bulunmak üzere şehirde kampanyaya girmişlerdir.

Politika'da SANAT-EDEBİYAT

SAVAŞSIZ SÖMÜRÜSÜZ BİR DÜNYA İÇİN

Grev Türküsü

Hüseyin ÇETİNKAYA

Seherin vaktinde
günden ileri
başlattık biz
bu işyerinde grevi

işçi birleş birleş
gel dizi dizi

başımızda da gülüm
patron belası
balta yarası değil
bağrımızdaki/hasret yarası

çalış parti parti
dayat grev grev

gecekondular güneşe karşı
altyanı binbir çarşı
ve uzak fabrikalardan
çekiç sesleri yüreğimizin içinde

eller katmer katmer
ter göze göze

biz meydanı da / davulu da
düşmanı da biliriz
tabanımızdan fışkıran ter
boşuna değil
kavga haktır/emek cihanşümul

çocuk büyü büyü
başak uza uza

Sovyetler Birliği'nde çocuklar için kitap televizyondan önce geliyor

Sovyetler Birliği'nde kitap tüm yaştaki çocukların gözdesidir.

Çocuk kitabevlerinde yeni çıkan kitaplar eleştirilir, tartışmalar yapılır.

2 bin çocuk yazarının bulunduğu Sovyetler Birliği'nde yılda 250 milyon çocuk kitabı basılıyor

Dünyanın en çok kitap okunan ülkesi olarak bilinen Sovyetler Birliği'nde çocuk edebiyatı konusunda yapılan bir araştırmada kitabın çocuklar için televizyon ve öteki iletişim araçlarından önce geldiği açıklanmıştır. Televizyon, radyo, sinema gibi görsel araçların büyük etkinlik içinde bulunduğu çağımızda, SSCB'de kitabın bu denli büyük bir yer tutması önemli bir nitelik olarak değerlendirilmiştir.

Çocuk edebiyatı ve çocuk kitapları açısından dünya ülkeleri arasında en başta gelen Sovyetler Birliği'nde çocuklar için kitap yazan 2000 yazar bulunmaktadır. Bu yazarların bir bölümü yalnız çocuk edebiyatıyla ilgilenirken, öteki bölümü çocuklar için ürün veren çeşitli yazarlardan oluşmaktadır.

5 MİLYAR ÇOCUK KİTABI

1917 yılından bu yana 5 milyar çocuk kitabı basılan Sovyetler Birliği'nde çocuk kitaplarının yayıncılığı, dağıtımı ve basımı bir endüstri haline gelmiştir. Bu ülkede 40 yıldan fazla bir süredir çocuklar ve gençler için kitap çıkaran "Detskaya Literatura" adlı yayınevi şimdiye dek 3 milyardan fazla çocuk kitabı basmıştır. Bu yayınevi yılda toplam tirajı 250 milyonu aşan 600 kitap yayınlamaktadır.

Sovyetler Birliği'nde kitap çocukların yaşamına ilk çağlarında girer. Bu yolla yetişen çocuklar kitap okumakla kalmazlar, çocuk dergileri ve gazetelerinin çıkarılmasıyla ilgili etkinliklere de katılırlar. Sovyetler Birliği'nde yayınlanan 28 çocuk gazetesi ve pek çok dergiler 19 dilde basılırlar. Dergilerin en büyük işlevi yetenekli çocukların ortaya çıkmalarını sağlamaktır. Çocukların öyküleri, şiirleri çocuk dergilerinde basılmakta, çeşitli yarışmalar düzenlenmektedir.

"KİTAP HAFTALARI"

Sovyetler Birliği'nde okulların tatil zamanında "Kitabın İsim Günü" adlı bayramlar düzenlenir Çocuklar bu bayramlarda çeşitli sergileri gezerler, oturumları izlerler. 1944 yılından beri düzenlenen "Kitap Haftaları" ise ülkenin tüm kent ve köylerinde büyük ilgiyle karşılanır. Bu "hafta"larda çocuklar yazar ve şairleri dinledikten sonra, bu sanatçıların yapıtlarını, kendi şiir ve öykülerini okurlar.

Okullardaki kitabevleri sayılmazsa, Sovyetler Birliği'nde bugün 7500'den fazla çocuk kitabevi bulunmaktadır.

Bu kitabevlerinde yeni çıkan kitaplar eleştirilir, tartışmalar yapılır. Çocuk kitabevleri bilimsel ve metodik örgütler olarak büyük etkinliklere sahiptirler. Kitabevlerinde çalışan uzmanlar çocukların ilgilendikleri konuları incelerler ve yayın politikasını buna göre düzenlerler.

İki yıldan beri SSCB Kitapseverler Derneği'nin girişimiyle genç kitapseverler kulüpleri örgütlenmektedir. Bu kulüplerde çocuklar yeni çıkan kitapları birlikte görüşmekte, en çok sevilen kitaplar üzerine eleştiri denemeleri yazmakta ve ilginç öyküleri oyunlaştırmaktadırlar. Birçok okulda çocuklar edebiyat müzeleri açmışlardır.

Kırgız yazarı Şukurbek Beyşenaliyev çocuklara bir kitabını okurken...

23 Temmuz tarihli Sanat-Edebiyat sayfasında genç sanatçılara yaptığımız çağrı olumlu yankılar uyandırdı. Çağrının ertesi gününden başlayarak şiirler, fotoğraflar, eleştiriler ve desenler elimize ulaştı. Uygun görülen yapıtlar sayfamızda sürekli olarak yayınlanacak. Bu kez İzmir'in Torbalı ilçesinden Ertem Ümer'in gönderdiği fotoğrafı yayınlıyoruz.

"Guernica" İspanyol halkına verilmelidir

"Guernica" ve Picasso'nun imzasını taşıyan belgenin fotokopisi...

İspanya'da demokratik hakların kısmen sağlanması ve genel seçimlerin yapılmasından sonra Guernica kenti halkı Pablo Picasso'nun 1937 yılında yapmış olduğu "Guernica" adlı tablonun kendilerine ait olduğunu hatırlattılar ve tabloyu New York Modern Sanat Müzesi'nden istediler. Bilindiği gibi tablo faşistlerin Guernica kentini yerle bir etmelerini konu alıyordu.

Şimdi Guernica halkı müzenin deposunda duran tablonun kente gelmesini bekliyor. Ancak Picasso'nun imzası bulunan belgede tablonun yalnızca İspanya Cumhuriyet hükümetine verilmesi koşuluyla müzeye bırakıldığı belirtiliyor. Picasso'nun avukatı Roland Dumas müzeye başvurarak tablonun verileceğine ilişkin güvenceyi alırken, İspanya halkı ve demokrat çevreler, sürgündeki yazarların ülkeye döndüğü bir dönemde tablonun da ülkeye gelebileceğini belirtiyorlar.

Picasso'nun imzası bulunan 14.4.1971 tarihli belgede şunlar yazıyor:

"Guernica" ve onunla ilgili çalışmaların 1939'da New York Modern Sanat Müzesi'ndeki depoya tarafımdan emanet edeldiğini ve tablonun İspanyol Cumhuriyeti hükümetine sunulacağını onaylarım.

Pablo Picasso
14.4.1971
İmza"

Yaratıcı sanatçı olmak

Orhan TAYLAN

Politika'nın sanat sayfası, doğrusunu isterseniz, beklenmedik bir başarı oldu. Beklenmedik diyorum çünkü çevremizdeki dostlardan işitmeye neredeyse alıştığımız lafların toplamı aşağı yukarı şöyle : "Ulan, biz siyasi mücadele veriyoruz, bunlar hâlâ sanattan bahsediyor" ya da "sanki her iş bitti de, sıra sanata geldi, di mi?". Neyse ki, gerek işçilerin, sanatı küçük burjuvalardan çok daha fazla sevdiğinin kavranmaya başlanması, gerekse genç sanatçıların, militan sanatçıların ve sanatsever militanların bu sayfaya gösterdiği ilgi ve katkı, bu görüşlerin aşılmasına yardımcı oldu. Şimdi sayfa dinamik bir sayfa oldu. Çok önemli sorunlar üzerine yazılar geliyor, haberler yayınlanıyor,. Sayfa gelişiyor. Ama gelişen ve büyüyen her şey gibi bağrında eleştiriye değer eğilimler de taşıyor. Bu konularda titiz olmak hepimizin görevi. Şimdi sayfada sık sık işçi sınıfı sanatı, ilerici sanat, sosyalist sanat gibi sözlere rastlıyoruz. Tabii buna ek olarak ilerici ya da devrimci sanatçı, gerçek sanatçı, yapay sanatçı ya da sırf sanatçı olan kimdir, kim değildir sorunu önümüze çıkıyor. Çıkınca da okurun karşısında bulanık kalmamak için kolay çözülebilir bir formül ya da teraziye kolay vurulur bir ölçü getirmek zorunluğu doğuyor. Şimdi birkaç test sorusu sıralayacağım, bakalım kaç tanesine evet diyeceksiniz? Bir yapıt, işçi sınıfının devrimci mücadelesini konu almakla sanat yapıtı olur mu? İşçi sınıfının sanatı, işçiler tarafından yapılan yapıtlardan mı oluşuyor? İşçi sınıfının sanatının işlevi, işçilere gene işçileri anlatmak mıdır? Neyse uzatmayalım, ben kendi adıma hayır dediğimi belirteyim ve madem ki ölçü sorununa sıkışıp kaldık bir ölçü de ben getireyim (herhalde bu hatayı bir daha da yapmam).

En büyük sanatçı işçi sınıfıdır. Ölçümüz bu. İşçi sınıfının devrimci mücadelesinin karakterini belirleyen her şey ve bu her şeyin bütünlüğü bizim tek ölçümüz olmalıdır. Şimdi altalta dizeceğimiz her cümleyi bu açıdan görmeliyiz. İşçi sınıfının devrimci mücadelesi yaratıcıdır, ileri her adımı, her büyük eylemi bir öncekinden daha ileri bir buluştur, kendini tekrarlamaz. Bu mücadele tabuları yıkar, kalıplara sığmaz, yasaları ve sınırları zorlar, onları birer yabani ot gibi söküp atarak yolunu açar. Bu mücadele geleneğinden kopmaz, tarihiyle hesaplaşma içindedir, her yeni eylemi gene onun tarihidir. Bu mücadele enternasyonalcidir, kendini çağdaş dünyada yürütülen mücadelenin organik bir parçası bilir. Bu mücadele yoğun bilgiyle, akılla ve de zekayla verilir. Bu mücadele yalın olanla karmaşık olanın diyalektik birliğini iyi tanır, ilk bakışta yalın bir hedefe yönelik görünen bir eylem, içinde karmaşık bir ilişkiler dizisi taşır. Bu mücadele bir durumu saptamak ve açıklamakla yetinmez, onu değiştirir. Özetle söyleyelim, bu mücadele yaratıcılığın ta kendisidir.

Şimdi, çevremizdeki sanat olaylarını ve sanatçıları değerlendirirken, eleştirirken ya da yorumlarken işin kolayına kaçıyor muyuz? Kendi kendime sora geldiğim bu bir dizi soruyu ortaya soruyorum : Yaptığımız çalışmalar gerçekten yaratıcı çalışmalar mıdır? Bir önceki kuşağın gerçekten ötesinde miyiz? Yeni çelişkileri, yeni dramları bulup çıkarabiliyor muyuz? Yaptığımız çalışmalar tabuları, saplantıları, kör inançları yıkabiliyor mu? Kendi sanatımızın sınırlarını, olanaklarını zorlayabiliyor muyuz? Yepyeni ve daha güçlü anlatım yöntemleri arıyor muyuz? Yaptığımız çalışmalar kitlelerin ilerici geleneğine ve başka ülkelerdeki çağdaş devrimci sanat çalışmalarına ne kadar yakın? Çalıştığımız alanda ürün vermiş büyük ustaların işlerini iyi tanıyor muyuz, onların kullandığı hüneri, bilgiyi kullanabilir muyuz? Yaptığımız çalışmalarda ele aldığımız sorunu iyi anlatabiliyor

(Devamı orta sayfada)

Tatbiki Güzel Sanatlar Sergisi yarın açılıyor

Devlet Tatbiki Güzel Sanatlar Yüksek Okulu'nun düzenlediği geleneksel yıl sonu sergisi yarın saat 17.30'da Okul'un Akaretler'deki yapısında açılacaktır. 8 Eylül tarihine kadar sürecek olan sergi Çarşamba ve Perşembe günleri açık olacaktır.

Sergide dekoratif resim, seramik sanatlar, grafik sanatlar, mobilya iç mimarlık ve tekstil sanatlar bölümlerine ilişkin yapıtlar gösterilecektir.

Barış karikatürleri sergisi düzenlenecek

Barış Derneği tarafından kutlanması kararlaştırılan "1 Eylül Dünya Barış Günü"nde barışı konu alan bir karikatür sergisinin düzenleneceği bildirilmiştir.

Tüm barışsever dünya çizerlerinin katılacağı sergide yapıtların Barış Derneği ve Karikatürcüler Derneği tarafından sergileneceği açıklanmıştır. Sergi için yapılan çağrıda yapıtların 20. Ağustos. 1977 günü akşamına kadar "Karikatür Müzesi Tepebaşı-İstanbul" adresine ulaşması istenmiştir.

"Fabrikalardan" oyunu 20 Ağustosa kadar sürecek

"Fabrikalardan–Kuvay-ı Milliye Destanı"ndan bir görüntü...

1977'nin ikinci yarısında Ali Taygun'un, Nazım Hikmet'in "Kuvay-ı Milliye Destanı"ndan oyunlaştırarak oluşturduğu "Fabrikalardan" adlı oyun 1 Ağustos'tan itibaren Ankara Gençlik Parkı Açık Hava Tiyatrosu'nda sahnelenmeye başladı.

20 gün süreyle her gece sunulacak olan "Fabrikalardan" oyunu daha sonra yeni sezonda Çağdaş Sahne Kültür Merkezi'nin salonunda devam edecek.

İstanbul Şehir Tiyatrosu yönetmenlerinden Ali Taygun'un yönetmenliğinde hazırlanmış olan oyunda Nazım Hikmet'in destandaki tüm şiirleri okunmaktadır.

doğruca asım bezirci

İlk Sosyalist Şairimiz RASİM HAŞMET

Rasim Haşmet ilk sosyalist şairimizdir. Ama ne adını edebiyat tarihlerinde bulabilirsiniz, ne de şiirlerini antolojilerde görebilirsiniz. O kadar ki, hemen hemen her şiir yazanı kitabına alan İbnülemin Mahmut Kemal bile "Son Asır Türk Şairleri"nde ona yer vermemiştir.

Oysa, Rasim Haşmet yalnızca ilk sosyalist şairlerimizden değil, ilk sosyalist gazetecilerimizdendir de. 1908'de İzmir'de Mehmet Necdet'in çıkardığı söylenen (?) Irgaz Gazetesi bir yana bırakılırsa, 1909 da Amele Gazetesini yöneten Rasim Haşmet ilk sosyalist gazetecimiz sayılabilir. Öyleyken, adına basın tarihlerinde de, ansiklopedilerinde de rastlanmaz.

Bundan ötürü de çok az kimse tanır onu. Nitekim ben de varlığını A. Cerahoğlu'nun "Türkiye'de Sosyalizm" (1966, s.75-76) kitabından öğrendim. Kişiliğini, eserlerini merak ettim. Araştırdım, sağa sola başvurdum, fakat yeterince aydınlanamadım. Ancak, "Tarihçesi ve Örnekleriyle Toplumcu Şiirimiz" üstüne yaptığım inceleme sırasında bazı yeni bilgiler edindim. Gerçi bu bilgiler de yetersiz. Ama, öncekilere eklenince, Rasim Haşmet'in kişiliğini biraz daha gün ışığına çıkarıyor. Onun için, bu bilgileri -ilerde tamamlanması dileğiyle- yayınlamayı yararlı gördüm.

Bölük pörçük de olsa bazı yayınlardan ve sayın Abidin Nesimi ile şairin kızkardeşi Kaya Tanca'dan öğrendiğime göre, Rasim Haşmet'in hayatı şöyle:

Rasim Haşmet, genç yaşta ölen ressam Haşmet Akal'ın babasıdır. 1887(?) yılında Selanik'te doğdu. Annesi Zekiye Hanımdı. Babası Haşmet Bey ticaretle uğraşıyordu. İttihat ve Terakki Fırkası'na bağlıydı. Balkan Savaşında başından yaralandı, evinde öldü.

Rasim Haşmet önceleri cılız, hastalıklı bir çocukmuş. Okula gidemiyormuş. Bu yüzden ilk öğrenimini evde yapmış. Sonraları iyileşerek ortaokula devam etmiş. Selanik'teki Fransız Mektebi'ni bitirmiş. İstanbul'a gelerek Hukuk'ta öğrenimini tamamlamış. Bir süre İzmir'de öğretmenlik yapmış.

Rasim Haşmet yazmaya öğrenci iken başlar. İlkin Bulgar asıllı Vlahof Efendinin açtığı sosyalist klübe üye olur. Ardından, 1909'da Benaroya'nın Selanikte kurduğu Sosyalist İşçi Federasyonuna, o günkü deyimle "Sosyalist Amele Heyet-i Müttehidesi"ne katılır. Federasyon dört dilde (Bulgarca, Rumca, Yahudice, Türkçe) bir haftalık yayın organı çıkarır. Organın Türkçe nüshasının, yani Amele Gazetesinin yazı işlerini Rasim Haşmet yönetir. (Gazetede ancak dört sayı çıkabilir) Ondan sonra Yeni Asır Gazetesi ile Bağçe, Genç Kalemler, Yeni Felsefe Dergilerinde yazılar, şiirler yayımlar (1909-1913) Bir yandan istibdada karşı çıkarken, bir yandan da sosyalizmden ve sosyalistlerden söz açan yazılar kaleme alır. Bunlardan, "Mezahib-i İçtimaiye" başlığı altında 1911'de Yeni Felsefe Mecmuası'nda (sayı 10-14) tefrika edilen incelemesi dikkate değer. Ayrıca, bu arada, sosyalist anlayışla yazılmış şiirler de yayımlamaktan geri durmaz.

Rasim Haşmet, Balkan Savaşı sırasında Selanik'tedir. Yunanlıların orasını işgali üzerine 1913'te İstanbul'a kaçmak zorunda kalır. Eşref, Musavver Eşref, Zeka, Tenkit, Hale, Rebap gibi dergilerde yazıları, şiirleri basılır. 1915'te Konya'da Mektebi Sultani'de felsefe öğretmenliğine atanır. İki yıl sonra İstanbul'a gelir. Gelenbevi Lisesi'nde öğretmenlik görevini sürdürür. Çevresinde olumlu izlenimler bırakır. Herkesçe sevilir. 1918'de 31 yaşında Bakırköy'de zatürreden ölür.

Rasim Haşmet, Bezmi Nusret'in açıkladığına göre, duygulu, insancıl, yürekli, çalışan bir kişiymiş. "Tab'an gayet velud"imiş. "Çok ve kolay yazar"mış "Bir Roman Gibi", 1955., S.40). Fakat yazılarını kitap halinde toplamamıştır. Gerçi kızkardeşi Kaya Hanım bir eseri olduğunu sanıyorsa da, bütün aramalarıma karşın, bulamadım.

Rasim Haşmet'in şiirleri pek güçlü sayılamaz. Üstelik sosyalist eğilim taşıyanları da azdır. Belki başkaları da vardır, ama ben Bağçe Dergisinde 1909'da çıkmış yalnızca iki şiirini görebildim: "Sosyalizm Arkasında" ve "Kardeşlik"

Şiirlerden birincisi Saint Simon'a adanmıştır. Biçimce yer yer Tevfik Fikret'i andırmakla birlikte, özce ondan ayrıdır. Şiirde kapitalistlerin rahat yaşayışıyla emekçilerin çileli yaşayışı karşılaştırılır. Sınıflar arasındaki eşitsizliğe parmak basılarak toplumsal adaletin gerekliliği ortaya konur. İkinci şiir ise adından da anlaşılacağı gibi, insanlar, sınıflar, uluslar arasında barış ve kardeşliğin kurulması özlemini dile getirir. Savaşı, ırkçılığı, zorbalığı yerer.

Rasim Haşmet'in şiirleri estetik yönden zayıf da olsalar, içerik yönünden güçlüdürler. Ayrıca, sosyalist edebiyatımızın ilk örnekleri olmaları ve çağlarına göre sade bir dille yazılmaları dolayısıyla önemleri büyüktür.